

KOMUNALNO DRUŠTVO PAG

STRATEGIJA RAZVOJA

2016. – 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD
 - 1.1. Svrha izrade strategije razvoja
 - 1.2. Metodologija izrade strategije, faze izrade i sudionici
2. ANALIZA STANJA
 - 2.1. Povijest društva
 - 2.2. Komunalno društvo Pag danas
 - 2.3. Djelatnost KD Pag i zakonski okvir
 - 2.4. Upravljanje i kadrovska struktura
 - 2.5. Resursi i imovina
 - 2.6. Tehnologija i tehnološki procesi
 - 2.7. Financije i godišnji proračun
 - 2.8. Tržište i usluga
 - 2.9. Analiza procesa
 - 2.10. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost
3. ANALIZA POLOŽAJA
 - 3.1. SWOT ANALIZA
 - 3.2. PEST ANALIZA
4. STRATEGIJA RAZVOJA 2016.-2021.
 - 4.1. Vizija, misija, vrijednosti
 - 4.2. Perspektive razvoja
 - 4.3. Strateški ciljevi, prioriteti i strateški projekti
 - 4.4. Usklađenost sa gradskim, županijskim, nacionalnim i EU strategijama
5. POKAZATELJI UČINKA I PROVEDBA STRATEGIJE 2021.
 - 5.1. Institucionalni okvir
 - 5.2. Financijski okvir 2016.-2021.
 - 5.3. Plan provedbe 2016.-2021. i upravljački tim
 - 5.4. Organizacijska struktura, upravljanje, mjerenje
 - 5.5. Marketing i PR
6. ZAKLJUČAK

DODACI

PREDGOVOR

Strategija razvoja Komunalnog društva Pag d.o.o. 2016. – 2021. dokument je iznimnog značaja u kojem su jasno određeni razvojni prioriteti i projekti. Strategijom razvoja KD Pag d.o.o. cilj nam je predstaviti društvo kako našim korisnicima, tako i nadležnim tijelima s kojima surađujemo, ali i odrediti smjernice za održivi razvoj društva u srednjoročnom razdoblju.

Naše komunalne djelatnosti - vodoopskrbu i odvodnju – obavljamo kontinuirano sa stalnim razvojem i unaprjeđenjem vlastitih tehničko – tehnoloških i ljudskih resursa. Moramo nastaviti kontinuirano raditi na završetku sustava odvodnje u gradu Pagu, kao i unaprjeđenju vodovodnog sustava na cijelom području jedinice lokalne samouprave. Razdoblje na koje se odnosi Strategija razvoja podudara se s programskim razdobljem Europskih i nacionalnih strateških dokumenata te će se na taj način ostvarivanjem ciljeva KD Pag direktno pridonositi ostvarenju ciljeva razvoja na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Obavljanje djelatnosti, održavanje komunalnih objekata i uređaja radi se uz poštivanje načela zaštite okoliša i javnog interesa lokalne zajednice u kojoj djelujemo uz stalnu brigu o zadovoljstvu korisnika naših usluga, poštujući pri tome načela ekonomičnosti, racionalnosti i svrsishodnosti. Upravo će nam Strategija pomoći u tome da zadržimo putanju razvoja poštujući sva ova načela.

Ovim putem želim se zahvaliti svim suradnicima i kolegama, djelatnicima Komunalnog društva Pag d.o.o., koji su uložili svoj trud i dali doprinos izradi ovog važnog i kvalitetnog dokumenta.

Irena Buljanović, direktorica

1. UVOD

1.1. Svrha izrade strategije razvoja

Strategija razvoja u užem smislu riječi propisuje način korištenja resursa subjekta kako bi se iskoristile prednosti i stvorili preduvjeti za stvaranje željenih učinaka, odnosno, ostvarenje unaprijed zadanih ciljeva. Strategija dolazi od starogrčke riječi *stratēgos* i doslovno znači "vođenje vojske" (grč. *stratos* : vojska, *ago*: voditi, *strategos* : vojskovođa). Vremenom je izgubljeno to prvobitno značenje, te se danas koristi kako bi se označilo postupanje usmjereno k ostvarivanju određenog cilja nakon dužeg planiranja. Strategija znači ispravno korištenje određenih sredstava u vremenu i prostoru, u odnosu na cilj, odnosno aktivnosti koje je nužno provoditi kako bi se ostvarili ciljevi.

Bez strategije nema upravljanja, fokusiranja, niti dugoročnog uspjeha i razvoja organizacije, a poglavito tržišno usmjerene organizacije poput KD Pag. Strategija u odnosu na procese i menadžment tvrtke KD Pag je:

- ✓ Određuje dugoročnu viziju i misiju KD Pag
- ✓ Okvir za donošenje kratkoročnih i dugoročnih upravljačkih odluka
- ✓ Identificira potrebe i kreira razvojne prioritete
- ✓ Definira strateške ciljeve, pokazatelje i rezultate te usmjerava prema željenom razvoju
- ✓ Definira listu strateških projekata koji će biti nositelji razvoja
- ✓ Definira provedbeni plan i organizacijsku strukturu
- ✓ Temelj za operativno planiranje po godinama, fazama
- ✓ Objašnjava i predstavlja KD Pag „drugima“ na lokalnoj, županijskoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini
- ✓ Planira održivi razvoj KD Pag na svim gospodarskim i društveno-političkim razinama
- ✓ Stimulira promjene u općini: socijalne, političke, gospodarske
- ✓ Definira pokazatelje uspješnosti provedbe
- ✓ Omogućuje pravilno fokusiranje radne energije, resursa i svih potencijala tvrtke
- ✓ Pomaže u *benchmarkiranju* i ocjenjivanju rada menadžmenta
- ✓ Osnova za financiranje putem lokalnih, nacionalnih i europskih izvora.

1.2. Metodologija izrade strategije razvoja, faze izrade i sudionici

Metodologijom izrade strategije razvoja utvrđuje se pristup izrade, određuju se glavni sudionici i načini njihove suradnje, način i faze izrade i provedbe strategije razvoja društva, terminski i akcijski planovi.

Kako bi izrada strategije obuhvatila sve ključne postavke strateškog planiranja, ona mora sadržavati sve osnovne elemente koje svaki strateški dokument mora imati, kao što je navedeno u Sadržaju ovog dokumenta. Strategija svakog društva, tako i društva KD Pag stavlja u kontekst unutarnje i vanjske okolnosti u kojima društvo posluje, a pri samom

kreiranju razvoja konzultiraju se stručni dokumenti, kao i strateškim dokumenti više razine, prvenstveno lokalne (Grad Pag), županijske (Zadarska županija) i nacionalne te EU razine.

Metodologija izrade obuhvaća nekoliko osnovnih pristupa:

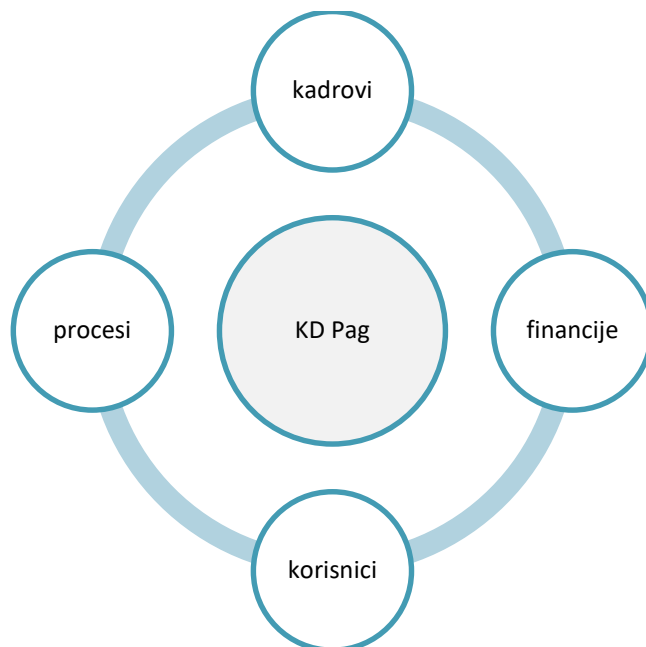
- ⇒ **Istraživački i analitički pristup** - definiranjem vrste podataka, izvora i načina njihovog prikupljanja osigurana je kvaliteta statističke i analitičke osnove za izradu strategije. Temeljem kvalitetno prikupljenih i obrađenih ulaznih podataka, te provedenih istraživanja i dubinskih intervjua, definirana je ocjena stanja KD Pag koja daje zaključke stanja razvoja (SWOT i PEST), te je osnova za utvrđivanje vizije, strateških ciljeva, prioriteta i mjera razvoja.
- ⇒ **Strateški pristup** - uključuje promišljanje, oblikovanje i vrednovanje željenog smjera razvoja KD Pag. To uključuje viziju i misiju razvoja, strateške ciljeve, prioritete razvoja i mjere, odnosno strateške projekte koji će doprinijeti ostvarivanju strategije društva te postavljene dugoročne vizije.
- ⇒ **Pristup praćenja i vrednovanja postignutog** - praćenje ostvarivanja definirane strategije omogućuje kontinuirano unaprjeđivanje i ocjenjivanje postignutog. Zbog toga je za vrijeme izrade strategije određen provedbeni plan te upravljački tim/tijelo koje će koordinirati provedbom strategije, ali i vrednovati ono što je postignuto prema zadanim indikatorima za ciljeve, prioritete i mjere.

Slika: Koraci / faze za izradu i provedbu strategije

Primjena Balanced Scorecard metodologije

Pri izradi dokumenta strategije razvoja KD Pag koristit će se dobre prakse i alati BSC metodologije, koje organizaciju promatraju kroz četiri ključne perspektive:

- ❖ **Perspektiva učenja i rasta** - obuhvaća kontinuiranu obuku zaposlenih i njihov rast unutar organizacije, razvoj njihovih kompetencija i na razmjenu znanja i učenja, utječe na sustav vrijednosti koji postoji u tvrtki. U modernoj organizaciji zasnovanoj na znanju i stručnosti kadrova, kadrovi predstavljaju glavni strateški resurs. Uslijed brzih tehnoloških promjena, kontinuirano učenje je neophodno za ljudske resurse. Zadatak menadžmenta je da ljude kontinuirano motivira na učenje, te planira financijske resurse potrebne za njihovu obuku. Obzirom da je učenje više od same obuke, tvrtka treba postaviti sustav učenja kao preduvjet timskog rada (mentori), pri čemu se sagledava osobni rast pojedinca unutar organizacije, pri čemu svi dobivaju.
- ❖ **Perspektiva internih procesa** – odnosi se na interne poslovne procese koji postoje u organizaciji. Analiza procesa omogućava menadžmentu uvid u to je li poslovanje ide u pravom smjeru, i jesu proizvodi i usluge u skladu sa zahtjevima korisnika. Ovi pokazatelji moraju biti pažljivo kreirani od strane onih koji rade u organizaciji, odnosno sudjeluju u poslovnim procesima, jer oni su jedini koji mogu dati prave podatke i utjecati na identifikaciju realnih pokazatelja
- ❖ **Perspektiva korisnika** – u perspektivi korisnika, poglavito kad su korisnici zadani, odnosno tržište prodaje je vezano uz okolnosti na koje tvrtka ne može utjecati - važnost i potreba usmjerenja na njih i njihovo zadovoljstvo uslugama KD Pag nužne su pri kariranju glavnih strateških aktivnosti. Glavni indikator za mjerenje uspješnosti provedbe strateških aktivnosti koje se odnose na korisnike je mjerenje zadovoljstva ključnih korisnika, njihovih potreba i očekivanja. U razvoju indikatora mjerenja

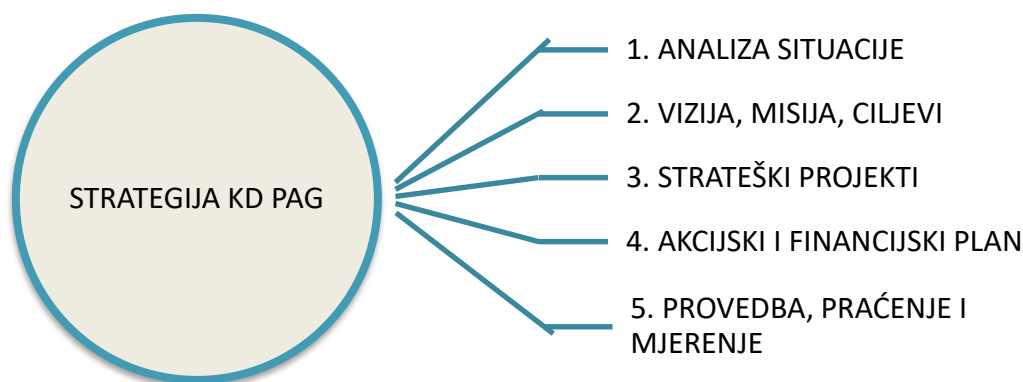
zadovoljstvo korisnika, korisnici trebaju biti analizirani u pravcu identifikacije vrste korisnika i vrste procesa za koje im se pruža usluga ili proizvod.

- ❖ **Financijska perspektiva** – odnosi se na sustavno planiranje i praćenje utroška novca, analizira probleme koji se odnose na novčane tijekove, unaprjeđuje sustave naplate, otvara mogućnost za alternativne izvori financiranja, procjene rizika i cost-benefit analize, kako bi se izbalansiralo upravljanje razvojem i organizacijom.

Faze izrade strategije

Metodologija izrade strategije dijeli se u četiri osnovnih faza rada:

1. faza: Analiza situacije i dostignuća
2. faza: Definiranje vizije, ciljeva i prioriteta strategije
3. faza: Definiranje strateških aktivnosti i način provedbe
4. faza: Izrada Akcijskog plana provedbe strategije i proračun
5. faza: Provedba praćenje i mjerenje

Tim za izradu strategije razvoja

Cjelokupni proces izrade strategije temelji se na timskom pristupu i participativnoj metodologiji kojoj je svrha obraditi sve relevantne okolnosti koje utječu na razvojne potencijale. Tim za izradu strategije je operativno tijelo sastavljeno od predstavnika KD Pag i konzultantske tvrtke Ars Illyrica d.o.o., čiji je zadatak omogućiti da se faze izrade strategije provedu kvalitetno i na vrijeme, prema unaprijed određenom rasporedu. Radni sastanci i radionice, kao i konzultacije organizirane su u 5 koraka u periodu od kolovoza do prosinca 2015.

Članovi radnog tima za izradu strategije

1. Irena Buljanović, direktorica KD Pag
2. Marijana Orlić, voditelj
3. Marijana Fabijanić, voditelj računovodstva
4. Marijana Rakamarić, djelatnica u računovodstva
5. Sanda Lončar, Ars Illyrica, konzultant
6. Marija Lozo, Ars Illyrica, konzultant.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Povijest društva

Nastanak društva

Nastanak Komunalnog društva Pag d.o.o. seže u drugu polovicu 20. stoljeća. Najstariji podaci dostupni društvu ukazuju da je društvo prvotno nastalo podjelom Radne organizacije (RO) „Pag“, RO za proizvodnju soli i pružanju komunalnih i zanatskih usluga. RO „Pag“ je solidarnom odgovornošću podijeljeno na pet radnih organizacija na temelju samoupravnog sporazuma od dana 9. prosinca 1977. god., dakle kao samostalna RO na temelju odredbi Zakona o udruženom radu. Slijedom toga Odlukom Skupštine bivše Općine Pag o organiziranju javnog poduzeća za komunalne djelatnosti (Službene novine br. 43/89), „Pag“ p.o. Pag organizirano je kao javno poduzeće za komunalne djelatnosti „Pag“ p.o. u isključivom vlasništvu bivše Općine Pag.

Donošenjem i stupanjem na snagu Zakona o poduzećima (Narodne novine br. 53/91) te Zakona o pretvorbi i organiziranju poduzeća u komunalnim djelatnostima i djelatnostima uređenja naselja i prostora, prijevoza putnika u gradskom prometu i djelatnosti uređenja i održavanja tržnica na malo (Narodne novine br. 91/92), Javno poduzeće za komunalne djelatnosti Pag p.o. pretvoreno je odlukom Općinskog vijeća bivše Općine Pag dana 19. svibnja 1993. god. u Javno poduzeće Komunalno poduzeće Pag, također u isključivom vlasništvu bivše Općine Pag.

Odlukom Općinskog vijeća bivše Općine Pag od dana 26. svibnja 1994. god. o izmjeni i dopuni navedene Odluke od dana 19. svibnja 1993. god., društvo je organizirano kao društvo s ograničenom odgovornošću, s tvrtkom Komunalno poduzeće Pag – javno poduzeće za komunalne djelatnosti, društvo s ograničenom odgovornošću, također s osnivačem i vlasnikom isključivo bivšom Općinom Pag.

Donošenjem Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine br. 111/93), pristupilo se je statusnom usklađenju društva s odredbama navedenog Zakona o trgovačkim društvima. Stoga je osnivač i vlasnik društva bivša Općina Pag, dana 20. prosinca 1995. god. donijela i izdalo Izjavu o usklađenju rada društva s ograničenom odgovornošću te organiziralo društvo kao Komunalno društvo Pag d.o.o. za komunalne djelatnosti, Pag, Zagrebačka b.b., pod kojom tvrtkom i nazivom društvo djeluje i sada.

Razvoj djelatnosti društva i sužavanje djelatnosti

Kroz cijelo navedeno vrijeme društvo KD Pag osnovano je sa svrhom kako bi obavljalo slijedeće djelatnosti: skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode, uklanjanje otpadnih voda, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, održavanje luka i lučica, parkova, javnih i zelenih površina, a kasnije i pogrebne i prateće djelatnosti, to jest upravljanjem grobljima, koje djelatnosti je društvo obavljalo sve do 1. siječnja 2014. god.

Temeljem odredbi Zakona o vodama (Narodne novine br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14), društvo KD Pag je ugovorom o podjeli s preuzimanjem prenijelo sve navedene djelatnosti, osim djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, na novoosnovano trgovačko društvo Čistoća Pag d.o.o. Pag, koje trgovačko društvo je osnovao Grad Pag kao osnivač i isključivi vlasnik.

Odlukom gradonačelnika Grada Paga kao skupštine društva 2010. godine donesena je Odluka o izmjeni temeljnog akta trgovačkog društva Komunalnog društva Pag d.o.o i tom odlukom u trgovački registar Trgovačkog suda u Zadru kao isključivi osnivač i vlasnik društva upisan Grad Pag, kao sljednik Općine Pag.

Zakonski propisi

Slijedno svemu navedenom, vidljivo je da je društvo nastalo i da je organizirano na temelju zakonskih propisa bivše SR Hrvatske i to Zakona o udruženom radu iz 1974. god. te socijalističkih propisa kojima su bile uređene nadležnosti i djelatnosti bivših općina i mjesnih zajednica u SR Hrvatskoj. Kasnije, društvo je reorganizirano te djelovalo na temelju Zakona o poduzećima od 1991. godine te Zakona o pretvorbi i organiziranju poduzeća u komunalnim djelatnostima i djelatnostima uređenja naselja i prostora, prijevoza putnika u gradskom prometu i djelatnosti uređenja i održavanja tržnica na malo od 1992. godine. Naposljetku, društvo je danas organizirano na temelju Zakona o trgovačkim društvima, temeljem kojeg je, u trenutku izrade ove strategije, organizirano i djeluje.

Kao pravni temelj obavljanja komunalnih djelatnosti u nadležnosti društva prvotno su bili navedeni socijalistički propisi kojima su se uređivale nadležnosti i djelatnosti bivših općina i mjesnih zajednica u SR Hrvatskoj, a potom za djelatnost vodoopskrbe Zakon o vodama iz 1990. godine, 1995. godine i 2009. godine, a za ostale komunalne djelatnosti Zakon o komunalnom gospodarstvu od 1995. godine, te Zakon o otpadu od 2004. godine. Važno je istaknuti da su stupanjem na snagu Zakona o vodama od 2009. god. i Zakona o otpadu od 2004. godine prestale važiti odredbe navedenog Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se odnose na vodne djelatnosti i djelatnost skupljanja, zbrinjavanja i odlaganja komunalnog otpada, pa za navedene djelatnosti sve do danas kao pravni okvir obavljanja djelatnosti važi Zakon o vodama te Zakon o financiranju vodnog gospodarstva, a do 1. siječnja 2014. god. i navedeni Zakon o otpadu.

Povijest djelatnosti vodoopskrbe i razvojne pretpostavke

Vodne djelatnosti, to jest crpljenje i distribuciju vode prvotno se obavljalo iz izvorišta Mirožić u Pagu, i to samo za distribuciju vode u gradu Pagu. Od 1971. godine izgradnjom izvorišta Velo Blato poboljšana je vodoopskrba te je prošireno snabdijevanje vodom kako grada Paga, tako i mjesta na južnom dijelu otoka Paga, a prvenstveno Poveljane, Dinjiške i Vlašića. Ova mjesta se i danas povremeno snabdijevaju vodom iz navedenog izvorišta. U 1986./87. godini, izgradnjom podmorskog cjevovoda Velebitskim kanalom i otočkog vodovoda, grad Pag se nastavlja snabdijevati vodom i iz izvorišta Hrmotine, čime je u bitnome poboljšana opskrba vodom grada Paga te je time ostvaren jedan o najbitnijih uvjeta daljnjeg razvoja grada.

Planiran razvoj djelatnosti vodoopskrbe ide u pravcu izgradnje novog crpilišta vode na predjelu Vrčići na Otoku Pagu, spajanjem šest izgrađenih zdenaca na postojeći vodoopskrbni sustav grada Paga, zatim izgradnjom vodovoda Crnika u Pagu, buduće izgradnje vodovoda Proboj, i sl. Za istaknuti je da je društvo vršilo distribuciju vode do 2012. god. i korisnicima na području Općine Kolan, na kojem području je društvo također izgradilo znatnu vodnu infrastrukturu, koja je još uvijek u vlasništvu društva.

Povijest djelatnosti odvodnje i razvojne pretpostavke

Odvodnja otpadnih voda prvotno je se obavljala u gradu Pagu odvodnjom u more kao prijemnikom, neposredno na gradskoj obali u Mandraču, Katinama, Parku i Goliji, i to otpadne vode iz jezgre grada Paga, Prosike i Golije, dok se je za ostala naselja u gradu Pagu koja su tada počela nastajati zbrinjavanje otpadnih voda organiziralo putem septičkih jama.

Izgradnjom crpne stanice na Katini i Goliji 1980./81. god., kao i kanalizacijskog voda u pravcu Bašace, izgrađen je i ispust u more na predjelu Kotice u Pagu, pa su sve otpadne vode iz jezgre grada Paga, Prosike i Golije, osim manjeg dijela Katina i Parka, ispuštane na navedenom ispustu.

Godine 1996. proveden je natječaj za izgradnju glavnog kanalizacijskog kolektora s pročišćavačem otpadnih voda grada Paga te se je, nakon sklapanja ugovora s izvoditeljem radova 1998. godine i rješavanja imovinsko pravnih pitanja, kao i zatvaranja financijske konstrukcije od 32 milijuna kuna, 2001. godine pristupilo izgradnji. Posljedično tome, danas se sve otpadne vode grada Paga ispuštaju u more na lokaciji Mali Zaton, izvan Paške uvale, s planom da se otpadne vode grada Paga ubuduće ispuštaju u akvatoriju Velebitskog kanala, južno od rta Sv. Kristofor.

Povijest djelatnosti skupljanje i odlaganje otpada

Skupljanje i odlaganje otpada prvotno je se u gradu Pagu obavljalo konjskom zapregom i odlagalo na više divljih odlagališta van grada. Kasnije, osnivanjem ovog društva vršilo se organizirano skupljanje i odlaganje komunalnog otpada, najprije na lokaciji Gradac u Pagu, a prije tridesetak godina i na odlagalištu otpada na predjelu Sv. Kuzam u Pagu. Na odlagalištu otpada u Sv. Kuzam odlaže se komunalni otpad i danas, i to komunalni otpad s područja

cijelog grada Paga. Do 2012. godine na navedeno odlagalište odlagao je se otpad i s područja Općine Kolan, na čijem području je društvo također obavljalo navedenu djelatnost.

Povijest pogrebne djelatnosti i čišćenje i održavanje javnih površina

Pogrebne i prateće djelatnosti, odnosno upravljanje grobljem, društvo je osamdesetih godina prošlog stoljeća preuzelo od bivše Mjesne zajednice Pag, koja je do tada upravljala grobljem i vršila dodjelu grobnih mjesta na korištenje. Ovu djelatnost društvo je obavljalo sve do 2014. godine, budući je Ugovorom o podjeli s preuzimanjem navedene djelatnosti preuzela tvrtka Čistoća Pag d.o.o.

Djelatnost čišćenja i održavanja javnih i zelenih površina prvotno se je u gradu Pagu obavljalo na način vlastitog pogona u bivšoj općini Pag, što se daje zaključiti iz činjenice da su tadašnji radnici koji su te poslove obavljali biti zaposlenici bivše Općine Pag. Kasnije je djelatnosti preuzela bivša Mjesna zajednica Pag, osobito izgradnju i održavanje javnih površina, ribarnicu te tržnicu, da bi navedene djelatnosti početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća preuzelo društvo i obavljalo ih u različitom obimu sve do 1. siječnja 2014. godine.

2.2. Komunalno društvo Pag danas

Osnovni podaci o društvu:

Ime	Komunalno društvo Pag d.o.o. za komunalnu djelatnost
Adresa	Braće Fabijanić 1, Pag
Osnivanje	1978., u današnjem obliku od 1993.
Osnivač	Grad Pag, OIB: 32150762596, Pag, Branimirova Obala 1
Veličina	Malo poduzeće
Porijeklo kapitala	100 % domaći kapital JLS
Matični broj	3053059
OIB	08382999002
Telefon	+ 385 23 600 870
Telefaks	+385 23 611 819
E – mail	info@kd-pag.hr
URL	http://kd-pag.hr/
Temeljni kapital	684.900,00 kuna
Odgovorna osoba	Irena Buljanović, dipl.ing, direktorica

Logo društva:

2.3. Djelatnost KD Pag i zakonski okvir

KD Pag je kao javni isporučitelj vodne usluge sa predmetom poslovanja usklađen sa člankom 202. Zakona o vodama (iz gore navedenih NN) te je kao takav upisan u Sudski registar trgovačkih društava u Zadru, pod MBS: 020019371.

Šifra djelatnosti prema NKD: 2007:3600

Predmet poslovanja je prema izvratku iz trgovačkog suda:

- javna vodoopskrba
- javna odvodnja.

Vlasnička struktura KD Pag u potpunosti je sukladna propisanim navedenim člankom, odnosno društvo je u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Paga.

KD Pag opskrbljuje se vodom s kopna iz „Vodovoda Hrvatsko primorje – južni ogranak“, te iz lokalnog (izvora) Velo Blato. Iz „Vodovoda Hrvatsko primorje – južni ogranak“ opskrbljuje se sjeverni dio otoka do grada Paga (područja Mandre, Kolan Šimuni, Košljun, Grad Pag), dok se iz bunara Velo Blato opskrbljuje južni dio otoka (Gorica, Vlašići, Vrčići, Stara Vas, Smokvica, Miškovići, Dinjiška).

Zakonski propisi

Za djelatnost vodoopskrbe Zakon o vodama iz 1990. god., 1995. god i 2009. god, a za ostale komunalne djelatnosti Zakon o komunalnom gospodarstvu od 1995. god., te Zakon o otpadu od 2004. god. Važno je istaknuti da su stupanjem na snagu Zakona o vodama od 2009. god. i Zakona o otpadu od 2004. god. prestale važiti odredbe navedenog Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se odnose na vodne djelatnosti i djelatnost skupljanja, zbrinjavanja i odlaganja komunalnog otpada, pa za navedene djelatnosti sve do danas kao pravni okvir obavljanja djelatnosti važi Zakon o vodama te Zakon o financiranju vodnog gospodarstva, a do 1. siječnja 2014. godina i navedeni Zakon o otpadu.

Povijest djelatnosti vodoopskrbe i razvojne pretpostavke

Vodne djelatnosti, to jest crpljenje i distribuciju vode prvotno se obavljalo iz izvorišta Mirožić u Pagu, i to samo za distribuciju vode u gradu Pagu. Od 1971. god. izgradnjom izvorišta Velo Blato poboljšana je vodoopskrba te je prošireno snabdijevanje vodom kako grada Paga, tako i mjesta na južnom dijelu otoka Paga, a prvenstveno Povljane, Dinjiške i Vlašića. Ova mjesta se i danas povremeno snabdijevaju vodom iz navedenog izvorišta. U 1986./87. godini,

izgradnjom podmorskog cjevovoda Velebitskim kanalom i otočkog vodovoda, grad Pag se nastavlja snabdijevati vodom i iz izvorišta Hrmotine, čime je u bitnome poboljšana opskrba vodom grada Paga te je time ostvaren jedan o najbitnijih uvjeta daljnjeg razvoja grada.

Planiran razvoj djelatnosti vodoopskrbe ide u pravcu izgradnje novog crpilišta vode na predjelu Vrčići na otoku Pagu, spajanjem šest izgrađenih zdenaca na postojeći vodoopskrbni sustav grada Paga, zatim izgradnjom vodovoda Crnika u Pagu, buduće izgradnje vodovoda Proboj, i sl. Za istaknuti je da je društvo vršilo distribuciju vode do 2012. god. i korisnicima na području Općine Kolan.

2.4. Upravljanje i kadrovska struktura

Društvo KD Pag za izrade ovog dokumenta zapošljava 27 osoba, raspoređenih u četiri organizacijske jedinice:

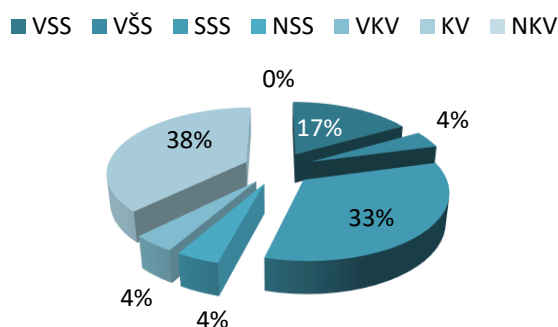
- Opći poslovi
- Pravno – kadrovski odjel
- Privredno – računski odjel
- Operativno – tehnički odjel.

Menadžerske i stručne kvalifikacije djelatnika ključne su pri organizaciji poslovanja i poslovnih procesa u društvu KD Pag. Glavne karakteristike zaposlenika su dugogodišnji rad i lojalnost društvu, stručna znanja i kompetencije. Prednosti ključnih kadrova garancija su održivog poslovanja, te budućeg razvoja. Društvo ima stabilan broj zaposlenih koje kontinuirano potiče na usavršavanje.

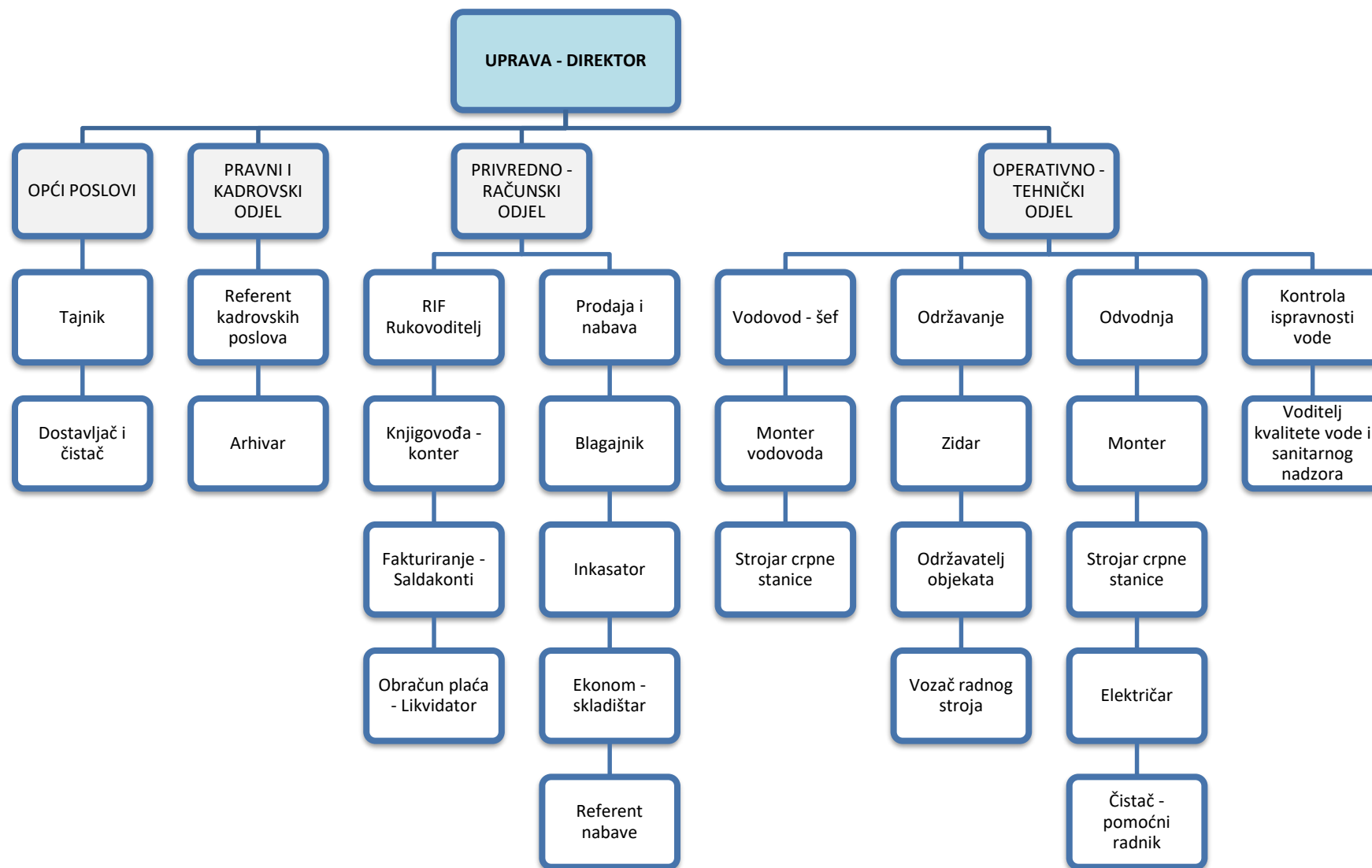
Djelatnici prema stručnoj spremi/broj:

Stručna sprema	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	NKV
Broj djelatnika	5	2	10	0	1	9	0

Struktura zaposlenih prema stručnoj spremi u %.

Slika: Shema organizacijske strukture

Nagrađivanje, motivacija kadrova:

- U odnosu na postignute rezultate: Bonusi, slobodni dani, druge nagrade: npr. putovanja, izleti, fitness, i sl.
- Povećanje plaće: duljina staža, napredovanje u hijerarhiji, obzirom na povećanje složenosti poslova i odgovornosti.

Društvo ima dvije certificirane osobe za provođenje javne nabave, s višegodišnjim iskustvom. Kao društvo koje je obveznik provedbe javne nabave, KD Pag tijekom godine provede se od 5–10 postupaka javne nabave. Cjelokupni proces javne nabave u posljednje tri godine iznosi oko 40 milijuna kuna.

2.5. Resursi i imovina

IMOVINA - aktiva

Aktiva bilance pokazuje stanje sredstava poduzeća KD Pag na 31.12.2015.

AKTIVA	2015.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	76.950.249
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	43.120
6. Ostala nematerijalna imovina	43.120
II. MATERIJALNA IMOVINA	76.514.714
1. Zemljište	806.384
2. Građevinski objekti	28.232.409
3. Postrojenja i oprema	0
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	322.163
7. Materijalna imovina u pripremi	47.153.758
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0
IV. POTRAŽIVANJA	392.415
3. Ostala potraživanja	392.415
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	5.382.635
I. ZALIHE	429.960
1. Sirovine i materijal	429.960
II. POTRAŽIVANJA	4.116.761
2. Potraživanja od kupaca	3.179.466
5. Potraživanja od države i drugih institucija	35.936
6. Ostala potraživanja	901.359
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	835.914
D) PLAĆENI TROŠ.BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČ.PRIH	2.299
E) UKUPNO AKTIVA	82.335.183
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	599.797

Vrijednost aktive na dan 31.12.15. iznosi 82.335.183 kune. U Aktivi je iskazano stanje dugotrajne imovine i kratkotrajne imovine.

⇒ Dugotrajna, stalna imovina odnosi se na operativne kapacitete, odnosno materijalnu i nematerijalnu imovinu:

- Nematerijalnu imovinu čini računalni softver, patenti, licencije, koncesije, zaštitni znakovi i sl.
- Materijalnu imovinu obuhvaća zemljište, građevinski objekti, alati i pogonski inventar, transportna imovina kao i materijalna imovina u pripremi.

⇒ Kratkotrajna imovina odnosi se na:

- Sirovine i materijal u zalihi u iznosu od 429.960 kuna.
- Potraživanja od kupaca, države, te ostala potraživanja u ukupnom iznosu od 4.116.761 kune
- Novac u blagajni koji na navedeni datum iznosi 835.914 kuna.

PASIVA

PASIVA	2015.
A) KAPITAL I REZERVE	5.450.741
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	684.900
II. KAPITALNE REZERVE	0
III. REZERVE IZ DOBITI	4.598.365
5. Ostale rezerve	4.598.365
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	621.352
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	0
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-453.876
2. Gubitak poslovne godine	453.876
VII. MANJINSKI INTERES	0
B) REZERVIRANJA	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	2.073.214
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	2.073.214
D) KRATKOROČNE OBVEZE	6.023.191
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	336.393
5. Obveze prema dobavljačima	2.019.446
8. Obveze prema zaposlenicima	143.829
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	86.030
12. Ostale kratkoročne obveze	3.437.493
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	68.788.037
F) UKUPNO – PASIVA	82.335.183
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	599.797

Pasiva obuhvaća dugove i vlasnički kapital. Jednakost između aktive i pasive proizlazi iz činjenice da su aktiva i pasiva dva različita pogleda na imovinu poduzeća. U Pasivi bilance vidljivo je na koji način svoje poslovanje financira društvo KD Pag, a to je:

- Kapitalom i rezervama
- Dugoročnim obvezama prema bankama u iznosu od 2.073.214 kune
- Kratkoročnim obvezama prema bankama (336.393 kune), dobavljačima (2.019.446 kune), ostalim kratkoročnim obvezama (3.437.493 kune).

OPERATIVNI KAPACITETI

Društvo KD Pag posjeduje objekte i opremu za potpuno i samostalno obavljanje djelatnosti društva, ukupne vrijednosti dugotrajne imovine 70.750.245 kuna (zemljište, građevine, postrojenje i oprema, te alate i pogonski inventar).

Društvo obavlja djelatnost u objektima koji se dijele na:

- a) Zgradu uprave društva (uredi, arhiva, sanitarne prostorije, garderobe, skladišta, garaže, i dr.),
- b) Prekidne komore (Komorovac i Šimuni),
- c) Vodospreme: Kolan, Mandre 1, Mandre 2, Šimuni, Gradac, Babelina Draga, Košljun, Dinjiška, Smokvica i Vrčići,
- d) Crpnu stanicu Velo Blato.

VODOOPSKRBNI SUSTAV

U imovinu društva, odnosno u operativne kapacitete ubraja se cjelokupnost vodoopskrbnog sustava. Aglomeracija na kojoj posluje KD Pag je Aglomeracije Pag veličine 6,5 km². Objekti vodoopskrbne mreže grada Paga i okolice dijele se na:

- Glavni dovodni cjevovodi s pripadajućim objektima kojima se pitka voda dovodi do potrošača
- Vodospreme i prekidne komore s pripadajućom opremom za dovodni i odvodni cjevovod, fazonskim komadima i vodovodnim armaturama
- Glavni i opskrbni cjevovodi i distributivna vodovodna mreža sa svim pratećim objektima.

Vodoopskrbni sustav razveden je na sljedeći način:

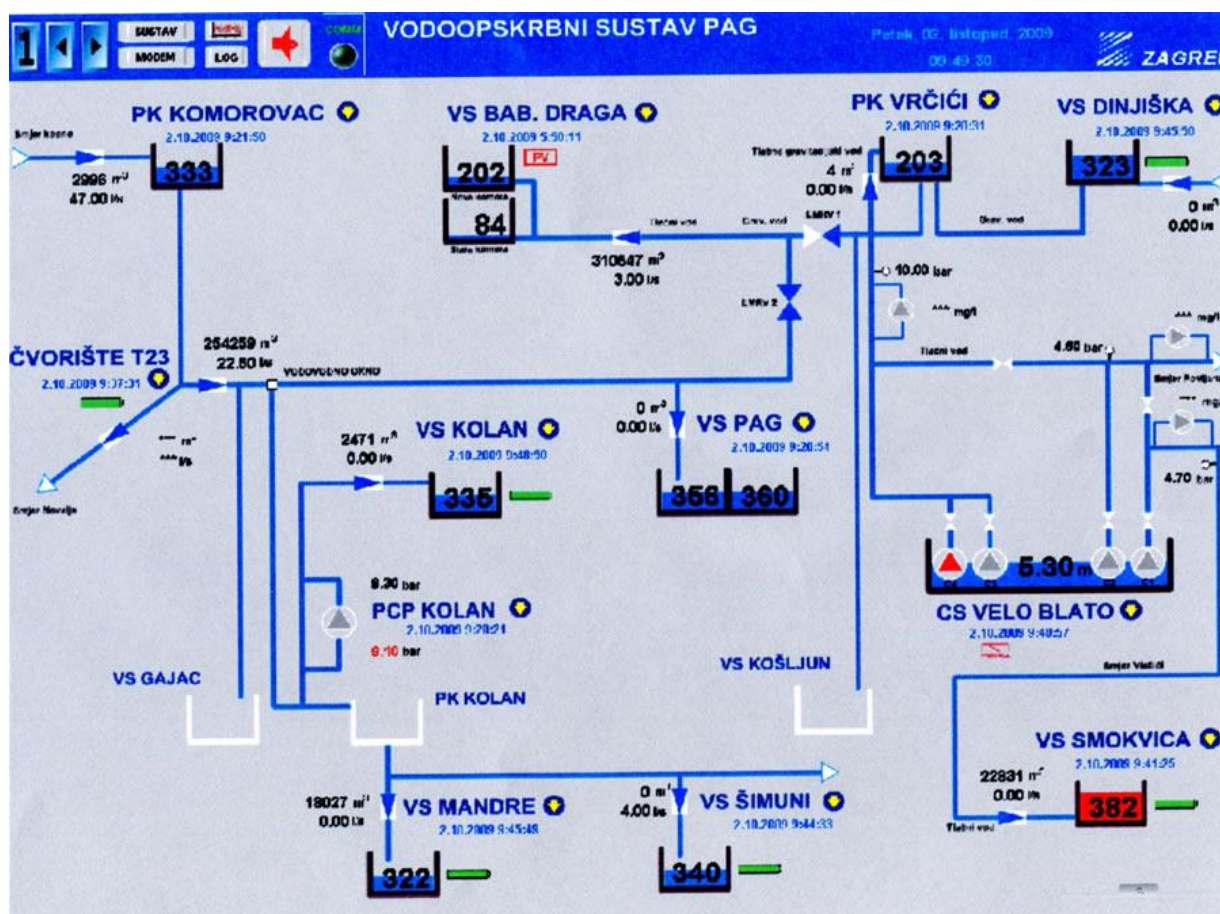
- Hrmotine – Č, Ø 600-400 mm, dužine 43.900 m do prekidne komore Koromačina V=250 m³, K: G.V. 269 m.n.m.
- iz prekidne komore Koromačina kopnenim putem do mora Č, Ø 508 mm - dužina 324 m, te Č, Ø 419,10 mm - dužine 1.468 m vodoopskrbni cjevovod ulazi u more te gravitacijskim podmorskim cjevovodom (Č, Ø 300 i NKT Ø 200 – dužine 2.645 m svaka cijev) dotječe na kopno.

- iz mora do vodospreme Komorovac Č, Ø 419,10 - dužina 558 m i Č, Ø 457,20 - dužina 1.429 m u vodospremu Komorovac (Vol = 1.000 m³) na otoku Pagu.
- iz vodospreme Komorovac (K.G.V. 201 m.n.m.) voda se dalje gravitacijski transportira glavnim transportnim cjevovodom (Č, Ø 450 – dužine 3.077 m) do Čvora 1 (T23) gdje se grana u dva smjera: Novalja i Pag.
- Od Čvora 1 (Č, Ø 450 m – dužina 1.720 m) odvaja se ogranak (Č, Ø 200 – dužina 45 m) za vodospremu Stanina (K.G.V. 54,50 m.n.m), a glavni transportni cjevovod (Č, Ø 450 – dužine 5.259,93 m) nastavlja se dalje prema Čvoru 2 (Sv.Duh), gdje se grana u dva smjera: Kolan i Pag
- smjer Kolan - cjevovodom (Č, Ø 273 - dužina 1.935 m) za područje Kolana
- na cjevovodu (Č, Ø 159 m) se nalazi: CS Kolan (Q=15 l/s), (k.t. 106 m.n.m.) i vodosprema Kolan (K.G.V.165 m.n.m.), Vol=100 m³ koja opskrbljuje mjesto Kolan,
- na cjevovodu (Č Ø 200 m) nalazi se PK Šimuni (K.G.V. 115,50 m.n.m.) Vol= 50 m³, nadalje se cjevovodom PVC Ø 225 – dužine 817,50 m grana vodovod
- na cjevovod PVC Ø 160 m - dužine 2.560 m do vodospreme Šimuni (K.G.V. 71 m.n.m), Vol = 500 m³ - kojim se opskrbljuje naselje Šimuni, kamp Šimuni.
- na cjevovod PVC Ø 140 – dužine 1265 m do vodospreme Mandre (K.G.V.86 m.n.m.) Vol = 250 m³ i 500 m³ - kojom se opskrbljuje mjesto Mandre.
- smjer Pag – gravitacijskim cjevovodom Č, Ø 350 – dužina 3.999,77 m redukcija na Č, Ø 300 dužina 7.181,15 m voda ide prema gradu Pagu i to u vodospremu Pag (K.G.V. 81,80 m.n.m), Vol = 2000 m³ koja gravitacijskim cjevovodom PVC 280 m – dužine 2.872,10 m puni vodospremu Babelina Draga, Vol = 1.350 m³, koje opskrbljuje grad Pag. Iz Vodospreme Babelina Draga gravitacijskim transportnim cjevovodom AC Ø 250 na dužini od 4.678 m voda se odvaja (na Ø 150 - dužine 1.500 m) za vodospremu Košljun, Vol = 200 m³, kojom se opskrbljuje mjesto Košljun, te se nastavlja do mjesta Gorica
- Izvorište Velo Blato - izdašnost 20 l/s. Voda se pomoću crpnih stanica distribuira:
 - #Tlačnim cjevovodom Ø 200 – dužine 3.960 m u vodospremu Vrčići V = 1.000 m³ (K.G.V. 104,50 m.n.m). Iz vodospreme Vrčići ide:
 - a. gravitacijskim cjevovodom AC Ø250 – dužine 9.417,60 m voda ide u vodospremu Babelina Draga, tako da se dio grada Paga može u slučaju potrebe opskrbiti vodom iz vodovoda Velo blato.
 - b. gravitacijskim cjevovodom (PVC Ø 160 – dužine 5.694,50 m ide u vodospremu Dinjiška (KGV 78,0 m.n.m.), Vol = 500 m³ - ona opskrbljuje mjesta Dinjiška, te iz vodospreme Dinjiška gravitacijskim cjevovodom PVC Ø 110 m opskrbljuje mjesto Miškovići.

#Tlačnim cjevovodom PVC Ø 125 – dužine 6.015,5 m u vodospremu Smokvica (KGV 78,0 m.n.m.) Vol = 200 m³, kojom se opskrbljuje mjesto Smokvica, te gravitacijskim cjevovodom iz vodospreme Smokvica Ø 125 - dužine 1.750 m opskrbljuje mjesto Vlašići

#Tlačnim cjevovodom u smjeru Poveljana koji se ne koristi.

Shema vodoopskrbnog sustva Pag

SUSTAV ODVODNJE

Na 6,5 km² Aglomeracije Pag proteže se više od devetnaest kilometara cjevovoda za odvodnju otpadnih voda. Objekti sustava odvodnje odnosno kanalizacije su:

1. Sporedni i glavni kolektori s pripadnim oknima – okrugle cijevi koje služe za sakupljanje odnosno odvodnju otpadnih voda.
2. Crpne stanice i tlačni cjevovodi – građevine s pripadajućom elektrostrojarskom opremom s kojima se prikupljene otpadne vode podižu s niže na višu razinu. Ukupan broj crpnih stanica je 6 komada, smještene su u gradu Pagu. Crpne stanice prikupljaju otpadne vode i transportiraju ih na uređaj za pročišćavanje.
3. Uređaj za mehaničko pročišćavanje otpadnih voda – smješten je izvan grada u predjelu prostora Bašace (Pag). Obuhvaća automatsku rešetku, aerirani pjeskolov i flotator s kompresorskom stanicom, emscherov taložnik s bazenom za sušenje mulja, mjerač protoka, radionicu i glavni elektroenergetski priključak. On funkcionira na način da se otpadne vode prepumpavaju u dovodno okno uređaja i CS 2. Nakon dovodnog okna dolaze do automatske rešetke na kojoj se uklanjanju krupne otpadne tvari. Nakon rešetke otpadne vode ulaze u aerirani pjeskolov i mastolov gdje se na dno taloži pjesak, a na površinu isplivavaju masnoće. Iz mastolova otpadne vode ulaze u emscherevo taložnik kako bi se istaložio mulj.

4. Podmorski ispusni cjevovod - nakon taložnika pročišćene otpade vode se preko okna i mjerača protoka dugim podmorskim ispustom ispuštaju u more.

Ukupni sustav odvodnje je 19,5 km. Izgrađen je u 14 dijelova sustava:

- I. Kanalizacija Pag I - B - 1. FAZA = 455,6 m
- II. Kanalizacija Pag – FAZA I B = 314,5 m
- III. Kanalizacija Pag – FAZA I A = 30 m
- IV. Kanalizacija MACEL = 491 m
- V. Kanalizacija Pag - FAZA I A = 64,01 m
- VI. Glavni i izvedbeni projekt instalacije vod. i kanalizacije = 117,65 m
- VII. Kanalizacija Pag – FAZA I A = 914 m
- VIII. Kanalizacija Pag - FAZA I C = 1.802,6 m
- IX. Kanalizacija Pag – FAZA I D = 2.246,2 m
- X. Kanalizacija Pag - I. ETAPA = 2.565,2 m
- XI. Kanalizacija Vodice - I. FAZA = 2.554,2 m
- XII. Kanalizacija Vodice - II. FAZA = 3.754 m
- XIII. Kanalizacija Lokunja - Sv. Jelena = 2.928,67 m
- XIV. Kanalizacija Bašaca - II. FAZA = 1.337,45 m.

2.6. Tehnologija i tehnološki procesi

VODOOPSKRBA

U prekidnoj komori se vrši dodatno kloriranje vode. Kloriranje se vrši s plinskim klorinatorom koji je poluautomatskog tipa. Prekidna komora Komorovac je u suvlasništvu KD Pag i Komunalija Novalja. Prema tome poslovi dijele na kontrolu klora i doziranje, na nabavu i montažu klora. Za nabavu i montažu klora odgovorno je KD Pag d.o.o. koje ima ugovor s ovlaštenom tvrtkom za nabavu i montažu boca klora, dok radnici društva Komunalije d.o.o. Novalja vrše kontrolu količine klora u vodi i eventualno podešavanje klora koji se pušta u sustav. Iz prekidne komore Komorovac voda se dalje transportira sustavom cjevovoda do vodosprema iz kojih se napajaju naselja grada Paga. Cijeli sustav vodoopskrbe funkcionira na principu gravitacije.

Održavanje sustava vodovodne mreže uključuje:

- Izvedbu kućnih priključaka vode,
- Redovno održavanje svih mjesnih vodovodnih mreža do vodomjera potrošača,
- Investicijsko održavanje,
- Montažu vodovodne mreže,
- Sanaciju lomova – puknuća cijevi,
- Održavanje i nadzor vodosprema i prekidnih komora.

Obrada vode za piće dijeli se na:

- ⇒ obradu klorom (Cl_2)
- ⇒ obradu natrijevim hipokloritom (NaOCl).

Vrsta dezinfekcijskog sredstva prema dijelovima vodoopskrbnog sustava:

1. Prekidna komora Komorovac- klor tekući –boca (Cl_2),
2. Vodovod VELO BLATO – klor tekući – boca (Cl_2),
3. Vodosprema KOŠLJUN - natrijev hipoklorit (13 % otopina NaOCl).

ODVODNJA

UPOV – I. stupanj mehaničkog pročišćavanja otpadnih voda – sustav je smješten izvan grada u predjelu prostora Bašace (Pag).

Obuhvaća automatsku rešetku, aerirani pjeskolov i flotator s kompresorskom stanicom, emscherov taložnik s bazenom za sušenje mulja, mjerač protoka, radionicu i glavni elektroenergetski priključak.

Sustav funkcionira na način da se otpadne vode prepumpavaju u dovodno okno uređaja i CS₂. Nakon dovodnog okna dolaze do automatske rešetke na kojoj se uklanjanju krupne otpadne tvari. Nakon rešetke otpadne vode ulaze u aerirani pjeskolov i mastolov gdje se na dno taloži pjesak, a na površinu isplivavaju masnoće. Iz mastolova otpadne vode ulaze u

emšcherevom taložnik kako bi se istaložio mulj. Nakon taložnika pročišćene otpadne vode se preko okna i mjerača protoka dugim podmorskim ispustom ispuštaju u more.

HACCP SUSTAV

Radi što kvalitetnije distribucije i opskrbe vodom Komunalno društvo Pag pokrenulo je uvođenje HACCP sustava u svoj vodoopskrbi sustav 2009. godine. **HACCP** (Hazard Analysis Critical Control Point) je sustav praćenja i kontrole svih čimbenika koji tijekom pripreme, proizvodnje, skladištenja i distribucije vode za piće mogu izravno ili neizravno utjecati na njezinu kvalitetu i zdravstvenu ispravnost. To je znanstveni, racionalni i sistematski pristup identifikaciji, procjeni i kontroli opasnosti radi osiguravanja zdravstvene ispravnosti vode za piće.

Temelji HACCP sustava su u dobroj praksi - kombinaciji kvalitete i standardnih postupaka rada u djelatnosti opskrbe vodom za piće sa svrhom izbjegavanja zagađivanja vode iz unutarnjih ili vanjskih izvora.

Dobra proizvodna praksa ima dvije glavne komponente a to su djelotvorne proizvodne operacije i djelotvorna kontrola kvalitete:

Djelotvorne proizvodne operacije odnosi se na:

- Proizvodni proces (od sirove vode do potrošača) - oprema i aktivnosti su u cijelosti definirani, osigurani su nužni resursi koji podrazumijevaju odgovarajuću infrastrukturu (zahvat vode, uređaj za pročišćivanje, transpostni cjevovod, vodosprema, distribucijske cjevovode), primjerenu opremu, specificirane materijale i kemikalije, specificirane postupke rada, kvalificirane radnike, postupak prerade vode je učinkovit,
- Vodoopskrbi objekti se redovito pregledavaju, održavaju i čiste,
- Postoji praksa identifikacije vjerojatnosti pojave onečišćenja iz vanjskih izvora,
- Postoji program praćenja zdravstvene ispravnosti vode,
- Postoje pisane instrukcije o radnim postupcima,
- Radnici su obučeni da ispravno provode procedure,
- Izrađuje se dokumentacija koja dokazuje da procedure postoje,
- Za slučaj zdravstvene neispravnosti vode postoji sustav obavješćivanja javnosti i davanja preporuka o mogućnostima njene uporabe na određeno vrijeme.

Djelotvorna kontrola kvalitete odnosi se na:

- Definirane linije odgovornosti
- Transparentni postupci audita

- U slučaju prepuštanja određenih poslova vanjskim suradnicima provjerava se sposobnost izvršitelja
- Utvrđene nepravilnosti koriste se za sprječavanje ponavljanja pogreške
- Postoji uhodana procedura brzog dostavljanja informacija zaposlenicima
- Pritužbe potrošača vode se bilježe i razmatraju te se ispituju razlozi nastalog problema
- Drugim upravljačkim strukturama se dostavljaju sažeci izvještaja o kontroli vode.
- Održavaju se redoviti kontakti sa organima uprave
- Održava se potreban uvid u nove zakonske propise
- Nadležnost i odgovornost rukovodstva vodovoda i upravitelja kontrole kvalitete su jasno definirane.

Dobra higijenska praksa - sve vrste prakse u pogledu uvjeta i mjera potrebnih za jamstvo zdravstvene ispravnosti vode za piće u svakom obliku njene upotrebe.

Opća načela higijene vode za piće

1. Zaštita izvorišta vode za piće
2. Učinkoviti postupak prerade vode
3. Održavanje i sanacija objekata
4. Kontrola operacija
5. Obuka osoblja
6. Obavješćivanje potrošača o zdravstvenoj ispravnosti/neispravnosti vode za piće.

Razlozi primjene HACCP sustava:

- Ispitivanje mikrobioloških i kemijskih sastojaka u sirovoj vodi kao i vodi za piće je vrlo često sporo, kompleksno i skupo
- Vrlo ograničene mogućnosti ranog upozoravanja na probleme zdravstvene ispravnosti vode koja se isporučuje potrošačima
- Općenito monitoring kvalitete vode može samo potvrditi da li je voda bila ispravna ili ne
- Mikrobiološki indikatori (E.coli) ne mogu odražavati rizik uzrokovan patogenim virusima i protozoama
- Rezultati ispitivanja odnose se samo na kvalitetu vode statistički nereprezentativnih broja uzoraka u odnosu na cjelinu dok kvaliteta vode može varirati brzo u širokim rasponima.

2.7. Financije i godišnji proračun

Komunalno društvo Pag, premda u vlasništvu Grada Paga, financira se iz vlastitih prihoda, odnosno isporukom usluga i proizvoda na zakonski predviđenom području.

Naziv pozicije	2014.	2015.
I. POSLOVNI PRIHODI	10.374.607	10.041.523
1. Prihodi od prodaje	6.278.540	6.656.397
2. Ostali poslovni prihodi	4.096.067	3.385.126
II. POSLOVNI RASHODI	10.845.092	10.424.461
1. Promjene vrij.zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0	0
2. Materijalni troškovi	2.999.823	3.171.152
a) Troškovi sirovina i materijala	842.076	2.368.093
b) Troškovi prodane robe	0	0
c) Ostali vanjski troškovi	2.157.747	803.059
3. Troškovi osoblja	2.944.629	2.837.223
a) Neto plaće i nadnice	2.015.737	1.936.671
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	503.935	484.168
c) Doprinosi na plaće	424.957	416.384
4. Amortizacija	3.500.003	3.466.983
5. Ostali troškovi	779.679	745.174
6. Vrijednosno usklađivanje	439.921	90.951
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	439.921	90.951
7. Rezerviranja	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	181.037	112.978
III. FINANCIJSKI PRIHODI	68.262	10.954
2. Kamate, tečajne razlike, dividende od nepov. poduzeća	68.262	10.954
IV. FINANCIJSKI RASHODI	122.219	81.892
2. Kamate, teč.razlike i dr.rashodi iz odnosa s nep. poduzet i dr.	122.219	81.892
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	10.442.869	10.052.477
X. UKUPNI RASHODI	10.967.311	10.506.353
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-524.442	-453.876
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	524.442	453.876
XII. POREZ NA DOBIT	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	-524.442	-453.876
1. Dobit razdoblja (149-151)	0	0
2. Gubitak razdoblja (151-148)	524.442	453.876

Ostali poslovni prihodi sastoje se od: Promjene vodomjera – puknuće, Izvedene usluge HV, Zakupnina HT, Odgođeno priznavanje prihoda, Suglasnosti, Viškovi po inventuri, Pretplate HGK i OKFŠ, Naplaćena otpisana potraživanja, Naplaćena sporna potraživanja, Naplaćene

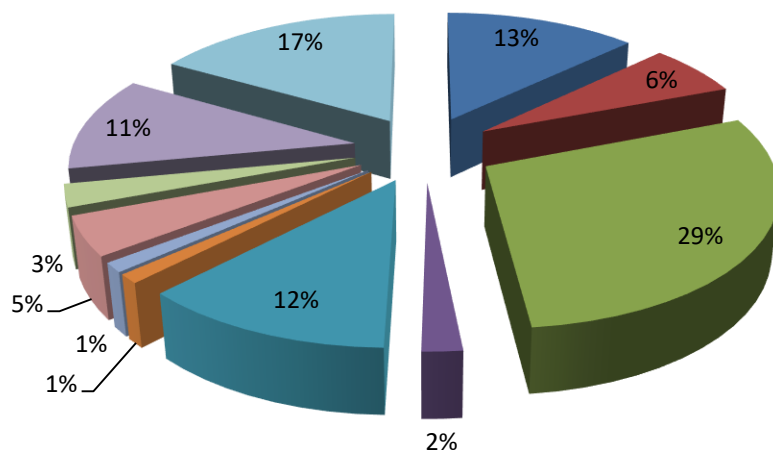
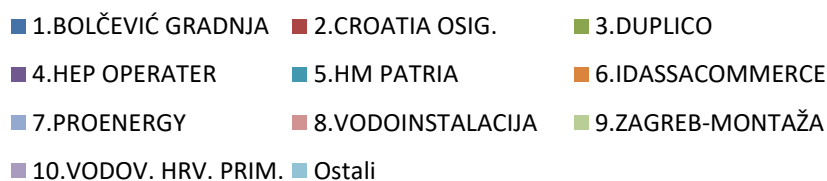
štete po osiguranju, Ostali izvanredni prihodi, Radovi na kanalizaciji, Prodaja rashodovane imovine, Naplaćene kamate i troškovi po sudskim rješenjima, i sl.

2.8. Tržište i usluga

TRŽIŠTE NABAVE

Glavni dobavljači

Glavni dobavljači	Iznos troškova s PDV	%
1. BOLČEVIĆ GRADNJA	1.998.000 kn	12,9%
2. CROATIA OSIG.	974.000 kn	6,3%
3. DUPLICO	4.511.000 kn	29,2%
4. HEP OPERATER	297.000 kn	1,9%
5. HM PATRIA	1.869.000 kn	12,1%
6. IDASSACOMMERCE	168.000 kn	1,1%
7. PROENERGY	177.000 kn	1,1%
8. VODOINSTALACIJA	722.000 kn	4,7%
9. ZAGREB - MONTAŽA	417.000 kn	2,7%
10. VODOV. HRV. PRIM.	1.753.000 kn	11,3%
11. OSTALI DOBAVLJAČI	2.582.000 kn	16,7%
	15.468.000 kn	100 %

Glavne sirovine i materijali

Dobavljači prema vrsti sirovine i/ili usluge:

Dobavljači	Vrsta usluge i sirovine
Bolčević	radovi na kanalizaciji
Duplico	radovi na crpilištu Vrčiči
Hm Patria	radovi na kanalizaciji Vodice u šetnici
Idassacommerce	nadzor nad radovima
Vodoinstalacija	radovi na kanalizaciji Lokunja - sv. Jelena
Zagreb-Montaža	vodoopsk. Sustav Košljun - sv. Martin
Croatia osiguranje	osiguranje imovine i djelatnika
HEP	distributer električne energije
Proenergy	opskrbljivač el.en.
Vodovod hrv. Primorje	voda sirovina
Bolčević	radovi na kanalizaciji

TRŽIŠTE PRODAJE

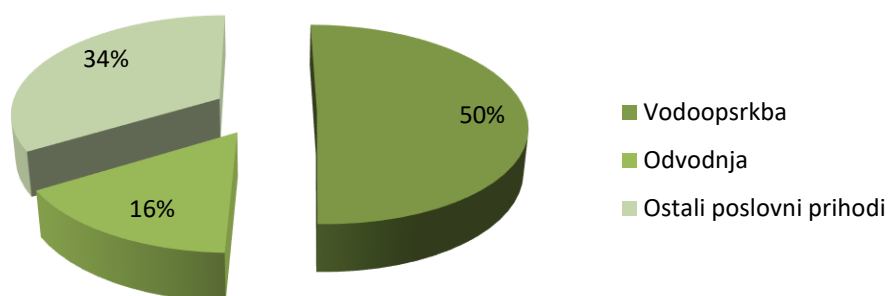
Tržište prodaje proizvoda i usluga odvija se na području Grada Paga, odnosno naselja Miškovići, Dinjiška, Vlašići, Smokvica, Stara Vas, Vrčiči, Gorica, Košljun, Šimuni, Bošana

Tržište prodaje odnosi se na proizvode i usluge KD Pag, a podijeljene su u dvije glave grupe prema djelatnosti:

- ⇒ Vodoopskrba: proizvodnja/obrada i isporuka vode
- ⇒ Odvodnja: usluga odvodnje.

Prihodi prema vrsti djelatnosti:

1. Vodoopsrkba	5.072.186,26
2. Odvodnja	1.584.210,50
3. Ostali poslovni prihodi	3.385.126,22
Ukupno	10.041.522,98

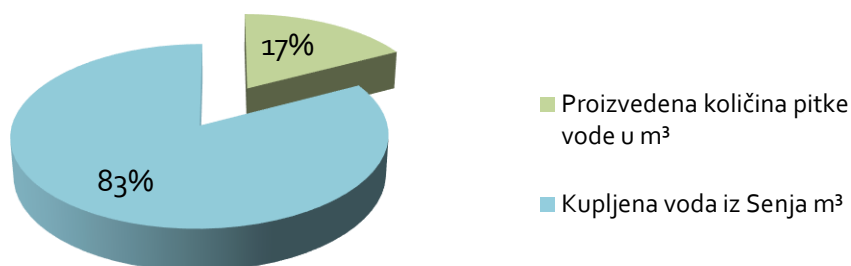
VODOOPSKRBA

- Količine i kapaciteti**

Potrošnja vode tijekom godine ovisi o ljetnom i zimskom periodu, jer je tijekom ljeta, budući je grad Pag turistička destinacija, potrošnja je 70 % ukupne godišnje potrošnje.

Količine vode u sustavu 2014. i 2015.:

		2014.		2015.
Proizvedena količina pitke vode	196.950 m ³	17,3 %	151.221 m ³	17%
Kupljena voda iz Senja	941.529 m ³	82,7 %	719.692 m ³	83%
Ukupno stavljeno vode u sustav	1.138.479 m ³	100 %	870.913 m ³	100%

- Podaci o potrošnji vode**

Potrošnja vode tijekom godine ovisi o ljetnom i zimskom periodu. Tijekom ljeta, budući je grad Pag turistička destinacija, potrošnja je prosječno 60 % ukupne godišnje potrošnje.

Godišnja potrošnja :	870.933 m ³	100 %
Ljetna potrošnja:	483.363 m ³	56%
Ostala godišnja doba:	387.550 m³	44%

- Cijena**

Vrsta i naknada za vodne usluge koje KD Pag isporučuje svojim korisnicima regulirana je člankom 206. stavak 5. Zakona o vodama (NN 139/09), te člankom 9. Odluke o izmjeni temeljnog akta trgovačkog društva KD Pag d.o.o., koji je na području grada Paga i pripadajućih naselja javni isporučitelj usluge. Slijedom navedenog, a u vrijeme izrade ovog dokumenta, za izračun prihoda korištena je Odluka o cijeni vodnih usluga, od 21. ožujka, 2011. godine. Naknada se obračunava očitanjem glavnog vodomjera, a prema isporučenim količinama.

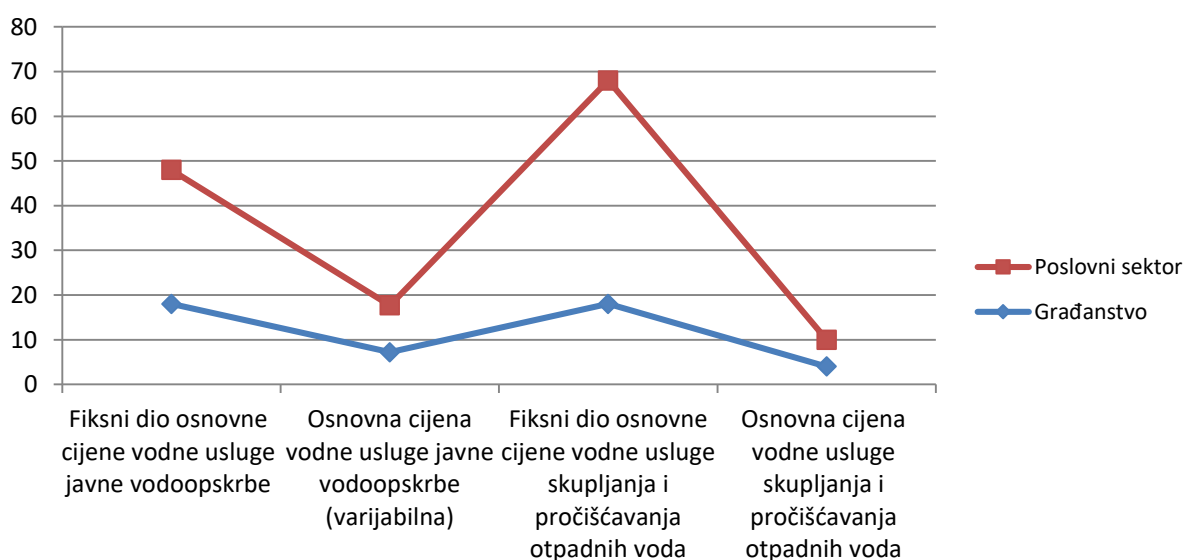
Tarifa vodnih usluga za korisnike u stambenim prostorima određuje se kako slijedi:

Cijena za građanstvo

Fiksni dio osnovne cijene vodne usluge javne vodoopskrbe	18,00	Kn/mj
Osnovna cijena vodne usluge javne vodoopskrbe (varijabilna)	7,20	Kn/m ³
Fiksni dio osnovne cijene vodne usluge skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda	18,00	Kn/m ³
Osnovna cijena vodne usluge skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda	4,00	Kn/m ³
Cijena vodne usluge javne vodoopskrbe koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva	4,32	Kn/m ³

Cijena za poslovni sektor

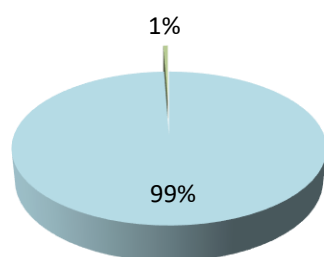
Fiksni dio osnovne cijene vodne usluge javne vodoopskrbe	30,00	Kn/mj
Osnovna cijena vodne usluge javne vodoopskrbe (varijabilna)	10,50	Kn/m ³
Fiksni dio osnovne cijene vodne usluge skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda	50,00	Kn/m ³
Osnovna cijena vodne usluge skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda	6,00	Kn/m ³

- **Distribucija i korisnici**

Ukupan broj stanovnika priključen na sustav opskrbe pitkom vodom kao i postotak stanovništva priključen na sustav opskrbe pitkom vodom u odnosu na ukupno stanovništvo na predmetnom području, podaci o potrošnji vode:

Grad / naselje	Broj stanovnika ukupno	Broj stanovnika priključen na sustav pitkom vodom	%
Grad Pag	2.849	2.849	100%
Miškovići	59	59	100%
Dinjiška	137	137	100%
Vlašići	272	272	100%
Smokvica	55	55	100%
Stara Vas	90	90	100%
Vrčić	41	41	100%
Gorica	90	90	100%
Košljun	47	25	53,19%
Šimuni	165	165	100%
Bošana	41	41	100%
Ukupno	3.846	3.824	99,43%

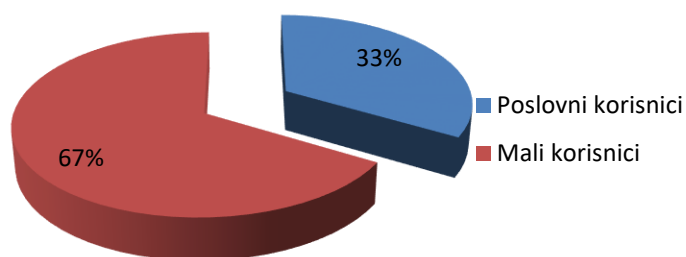
- Broj stanovnika priključenih na sustav
- Broj stanovnika koji nisu priključeni na sustav

Grafički prikaz stanovnika prema statusu priključka na sustav

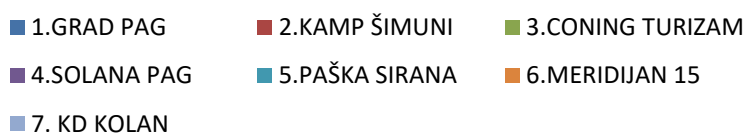
Lista glavnih kupaca (Poslovni korisnici / mali korisnici)

NAJVEĆI KUPCI VELEPRODAJA	Promet (iznos uključuje PDV)	% udio u prom.
1. GRAD PAG	1.841 kn	10,4%
2. KAMP ŠIMUNI	1.019 kn	5,7%
3. CONING TURIZAM	436 kn	2,5%
4. SOLANA PAG	488 kn	2,8%
5. PAŠKA SIRANA	715 kn	4,0%
6. MERIDIJAN 15	132 kn	0,7%
7. KD KOLAN	1.301 kn	7,3%
8. Mali korisnici	11.800 kn	66,5%
UKUPNO	17.732 kn	100%

Grafički prikaz prihoda prema vrsti korisnika u 2015. godini

Grafički prikaz kupaca prema prihodima od prodaje u 2015. godini

Gubitci vode na sustavu:

Ukupni gubitci na sustavu u 2014. godini su bili 114.149 m³ (16 % od ukupne vode stavljene u sustav).

Gubitci se dijele na:

- neovlaštenu potrošnju (68.688 m³)
- gubitci uslijed netočnosti vodomjera (3.431 m³).

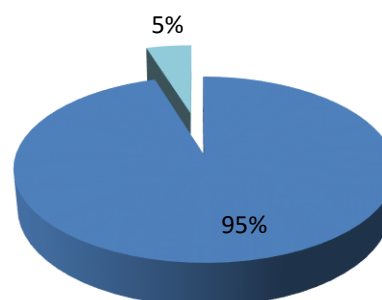
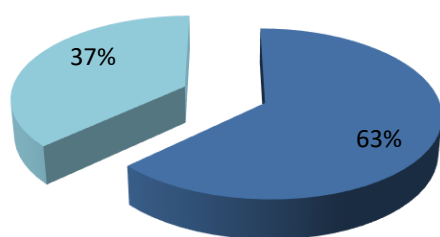
Gubici se prema tome dijele na:

- ukupne prividne gubitke (72.219 m³)
- stvarne gubitke (42.370 m³).

■ prividni gubitci u m³ ■ stvarni gubitci u m³

■ neovlaštenu potrošnju u m³

■ gubitci uslijed netočnosti vodomjera u m³

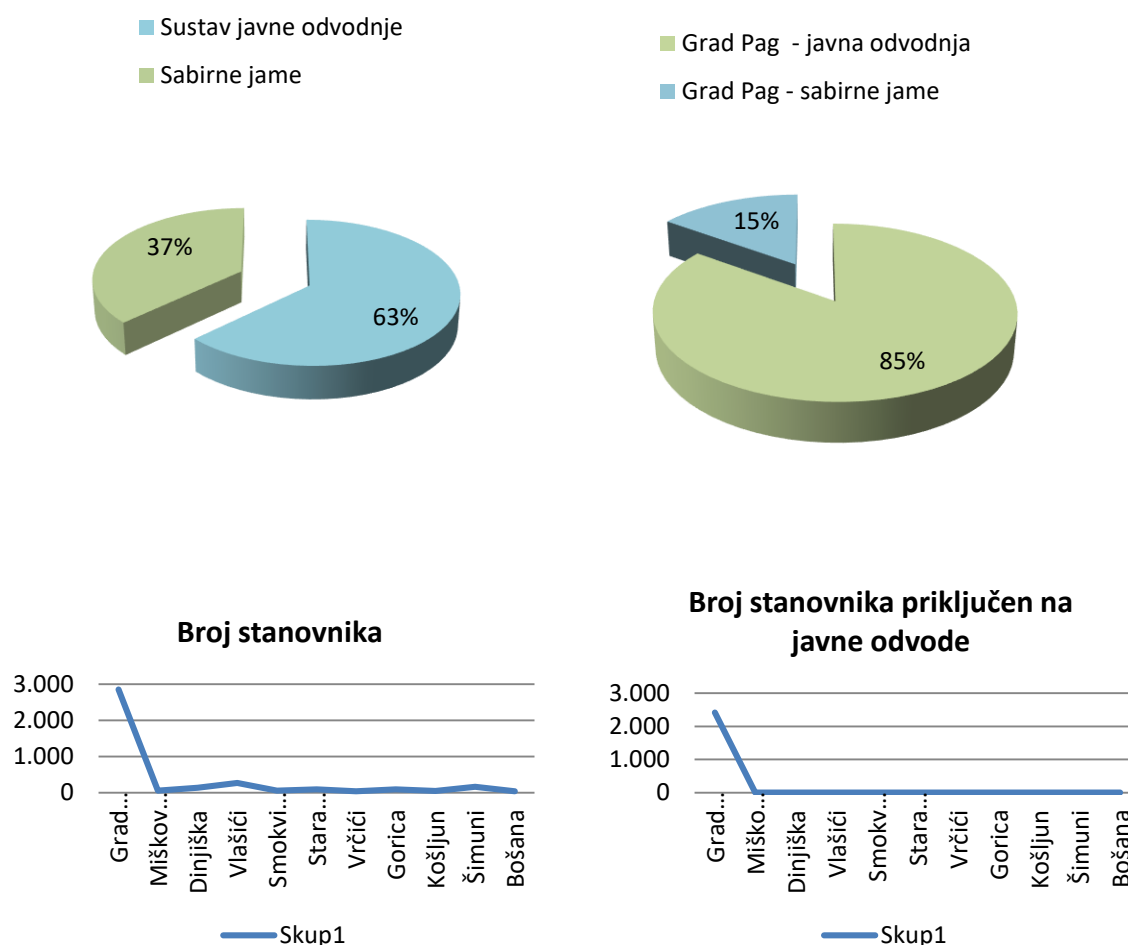

ODVODNJA

• Distribucija i korisnici

Grad / naselje	Broj stanovnika ukupno	Broj stanovnika priključen na sustav javne odvodnje	Postotak stanovništva priključen na sustav javne odvodnje
Grad Pag	2.849	2.421	84,98%
Miškovići	59	0	0,00%
Dinjiška	137	0	0,00%
Vlašići	272	0	0,00%
Smokvica	55	0	0,00%
Stara Vas	90	0	0,00%
Vrčići	41	0	0,00%
Gorica	90	0	0,00%
Košljun	47	0	0,00%
Šimuni	165	0	0,00%
Bošana	41	0	0,00%
Ukupno	3.846	2.421	62,95%

- Ukupan broj stanovnika = 3.846 stanovnika
- Broj stanovnika priključen na sustav javne odvodnje = 2.421 stanovnika
- Postotak priključenja u ukupnom broju stanovnika = 62,95 %
- Postotak ukupnog stanovništva koji koristi sabirne jame = 37,05 %, a od toga u samom gradu Pagu 15,03 %.

- Cijena usluge**

Za donošenja dokumenta strategije razvoja važeća je Odluka o cijeni vodnih usluga, od 21. ožujka 2011. godine.

Korisnicima javne odvodnje koji imaju i koriste ispravan mjerac protoka ispuštene otpadne vode i priključeni su na komunalne vode građevine javne odvodnje, cijena vodne usluge skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda se naplaćuje prema količini (prostornom metru) ispuštene otpadne vode mjesečno.

Korisnici koji nemaju ili ne koriste mjerac protoka ispušnih voda, a priključeni su na komunalne vodne građevine, plaćaju odvodnju prema isporučenim količinama vode, prema točki IV Odluke.

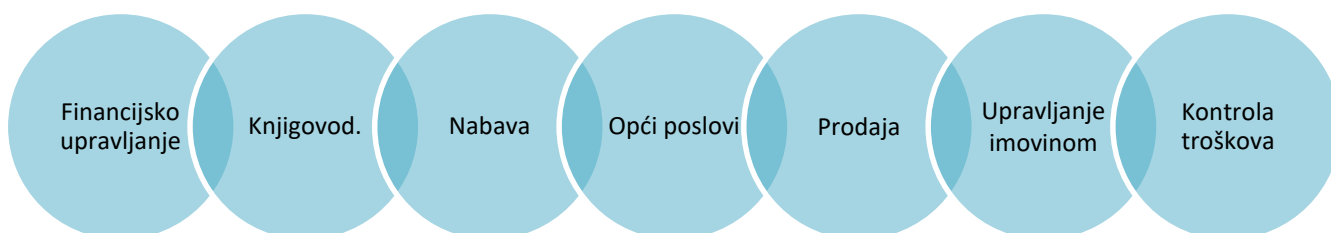
2.9. Analiza procesa

Komunalno društvo Pag ima izrađenu analizu procesa, u svrhu praćenja ostvarenja zadanih ciljeva. Analiza procesa također omogućuje utvrđivanje aktivnosti koje ne dodaju vrijednost, redovitih aktivnosti ili zadataka, sekvencijalnih aktivnosti ili zadataka koji se mogu obavljati paralelno, neadekvatnu upotrebu resursa, nedostatke znanja i iskustva, veze između pojedinih procesa, nepotrebne aktivnosti i sl.

Analiza procesa KD Pag obuhvaća analize:

- I. Procesu financijskog upravljanja
- II. Procesu knjigovodstva
- III. Procesu nabave
- IV. Procesu općih poslova
- V. Procesu prihoda
- VI. Procesu kontrole troškova
- VII. Procesu upravljanja imovinom

⇒ Procesi financijskog upravljanja su:

- FU2 - Proces izrade Izjave o fiskalnoj odgovornosti
- FU3 - Proces sudjelovanja u izradi strategija
- FU6 - Proces poslovno odlučivanje- razina Nadzorni odbor (redovno i izvanredno)
- FU7 - Proces poslovno odlučivanje - razina direktor (redovno, izvanredno)
- FU8 - Proces osiguranja imovine i osoba

⇒ Procesi knjigovodstva su:

- K1 - Proces zaprimanja, likvidacije i plaćanja računa
- K2 - Proces blagajničkog poslovanja
- K3 - Proces sastavljanje godišnjeg obračuna
- K4 - Proces knjigovodstva
- K5 - Proces usklađivanja analitičke evidencije i glavne knjige
- K6 - Knjigovodstveni postupci pri izradi financijskih izvještaja
- K7 - Proces obračuna PDV-a
- K8 - Proces obračuna refundacija bolovanja

⇒ Procesi nabave su:

- N1 - Proces javna nabava
- N2 - Proces nabava bagatelnih vrijednosti

⇒ Procesi općih poslova su:

- O1 - Proces zaprimanja, otpreme i arhiviranja dokumenta
- O5 - Proces zaprimanja roba, radova i usluga
- O17 - Proces zaštite na radu i protupožarne zaštite
- O31 - Proces korištenje godišnjeg odmora
- O37 - Proces rješavanja reklamacija
- ODV3 - Proces zaprimanja prijava kvarova
- ODV4 - Proces priključka na vodovodnu mrežu i iskapčanja s vodovodne mreže
- ODV5 - Proces sanitarne kontrole, zahvaćanja i obrade vode
- OZ1 - Proces zapošljavanja

⇒ Procesi prihoda su:

- P5 - Proces prisilne naplate
- P7 - Proces naplate prihoda
- PDV1 - Postupak izlaska na teren po zahtjevima
- PDV2 - Postupak obračuna i naplate naknade
- PDV5 - Proces očitavanja vodomjera i obračuna potrošnje vode
- PPR5 - Proces stvaranja prihoda od zakupa
- PPR7 - Proces prihodi od prodaje imovine

⇒ Procesi upravljanja troškovima su:

- R1 - Proces obračuna i isplata plaća i naknada
- RDV1 - Postupak utvrđivanja nepravilnosti na vodovodnoj mreži i rješavanje nepravilnosti

RDV₂ - Proces čišćenje objekata za obradu vode

RDV₃ - Proces evidencije i redovite zamjene vodomjera

RDV₄ - Proces održavanja odvodnje

⇒ Procesi upravljanja imovinom su:

PGP₁ - Proces godišnjeg popisa imovine i obveza

Pl₂ - Proces upravljanja imovinom

Pl₁₁ - Proces upravljanja voznim parkom

Voditelj procesa	Procesi kojima upravlja
Direktor	FU ₃ , FU ₆ , FU ₇ , N ₁ , N ₂ , O ₅ , OZ ₁ , PPR ₅ , PPR ₇ , PGP ₁ , Pl ₂
Referent nabave	FU ₈ , Pl ₁₁
Voditelj financijskog upravljanja i kontrole	FU ₂
Fakturist	K ₁ , K ₈ , O ₃₇ , P ₅ , P ₇ , PDV ₂ , R ₁
Blagajnik	K ₂
Rukovodilac privredno – računskog odjela	K ₃ , K ₄ , K ₅ , K ₆ , K ₇
Referent kadrovskih poslova	O ₁ , O ₃₁
Stručnjak zaštite na radu	O ₁₇
Šef vodovoda	ODV ₃ , ODV ₄ , PDV ₁ , RDV ₁
Voditelj kontrole I sanitarnog nadzora	ODV ₅
Inkasator komunalnih usluga	PDV ₅
Radnik na održavanju objekata	RDV ₂
Monter vodovoda	RDV ₃ , RDV ₄

2.10. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost

Mjere za očuvanje okoliša

Osnovni ciljevi zaštite okoliša su trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti, prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti, očuvanje kakvoće žive i nežive prirode i racionalno korištenje prirode i njenih dobara i očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika, unaprjeđenje stanja okoliša te osiguravanje boljih uvjeta života.

Zaštita okoliša podrazumijeva planiranje i korištenje prostora, tako da se u njemu osigurava življenje i gospodarski razvoj uz istovremenu brigu za trajno očuvanje razvojnih potencijala. Prostornim planom utvrđuju se ciljevi i interesi koji se na području obuhvata trebaju ostvariti vodeći računa da korištenje prostora osigura sanaciju, zaštitu i unaprjeđenje stanja okoliša.

Područje grada Paga nalazi se u obuhvatu nacionalne ekološke mreže. Za područje ekološke mreže potrebno je provoditi smjernice za zaštitu ciljeva očuvanja okoliša, propisane *Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)*¹.

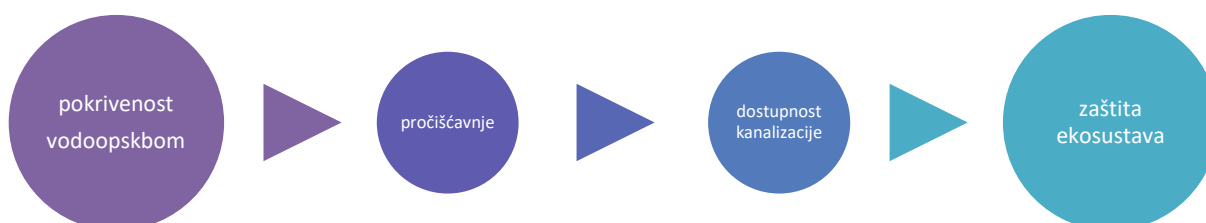
¹ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_10_109_3182.html

Smjernice za zaštitu ekološke mreže prema Uredbi o proglašenju ekološke mreže, a koje determiniraju djelatnosti Komunalnog društva Pag, su sljedeće:

- Očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju, a prema potrebi izvršiti revitalizaciju
- Osigurati povoljnu količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- Očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- Održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa
- Očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa
- Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr.)
- Očuvati povezanost vodnoga toka
- Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (autohtone) vrste i genetski modificirane organizme
- Sprječavati zarastanje preostalih malih močvarnih staništa u priobalju
- Izbjegavati regulaciju vodotoka i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja
- U zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostora za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju

Prema Strategiji upravljanja vodama (NN 91/08)² mjere zaštite i očuvanja okoliša su:

- 1) unaprijediti stupanj pokrivenosti države javnom vodoopskrbom
- 2) poboljšati stupanj pročišćavanja otpadnih voda
- 3) poboljšati dostupnost kanalizacijske mreže
- 4) pojačati zaštitu vodenih i kopnenih ekosustava.

U cilju očuvanja okoliša, a u sektoru vodoopskrbe i odvodnje Prostorni plan uređenja grada

² http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_08_91_2900.html

Paga³ iz 2011. propisuje sljedeće mjere:

- 1) Zaštita od štetnog djelovanja vodotokova, koje može dovesti do štetnog djelovanja na zdravlje ljudi, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, u skladu sa Strategijom upravljanja vodama RH⁴;
- 2) Postojeća neregulirana korita bujičnih vodotoka koji mogu ugroziti okoliš, potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do ulijeva u recipijent, a sve u skladu s uvjetima propisanim u Zakonu o vodama.
- 3) Izgradnja i postavljanje objekata linijske infrastrukture i pratećih objekata nije dopušteno unutar korita vodotoka, odnosno unutar čestice javnog vodnog dobra.
- 4) Zaštitu voda treba provoditi prema odredbama Državnog plana za zaštitu voda (NN 08/99)⁵, Zakona o vodama (NN 153/09)⁶ i Studije zaštite voda Zadarske županije (Hidroprojekt-ing, Zagreb/Osijek 2005)⁷.

Zbrinjavanje otpada

Gospodarenje otpadom (uglavnom muljem) je skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na:

- sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i/ili njegovoga štetnog utjecaja na okoliš,
- obavljanje skupljanja, prijevoza, oporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti u svezi s otpadom, te nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti,
- skrb za odlagališta koja su zatvorena.

Ciljevi gospodarenja otpadom su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i smanjivanje opasnih svojstava otpada, razvojem čistih tehnologija koje koriste manje prirodnih izvora,
- tehničkim razvojem i promoviranjem proizvoda koji ne pridonose ili, u najmanjoj mogućoj mjeri pridonose, povećanju štetnog utjecaja otpada i opasnosti onečišćenja,
- razvojem odgovarajućih metoda zbrinjavanja opasnih tvari sadržanih u otpadu namijenjenom oporabi,
- uporaba otpada recikliranjem, ponovnom uporabom ili obnovom odnosno drugim postupkom koji omogućava izdvajanje sekundarnih sirovina, ili uporabu otpada u energetske svrhe,
- zbrinjavanje otpada na propisan način,
- sanacija otpadom onečišćenog okoliša.

³ <https://www.pag.hr/prostorni-planovi/prostorni-plan.html>

⁴ http://www.voda.hr/sites/default/files/dokumenti/strategija_upravljanja_vodama.pdf

⁵ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_01_8_98.html

⁶ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_12_153_3744.html

⁷ http://www.voda.hr/sites/default/files/dokumenti/zadarska_zupanija.pdf

Prostornim planom grada Paga iz 2011., određena je potencijalna lokacija za smještaj transferne postaje za prikupljanje i selekciju otpada:

- ❖ Postojeće odlagalište otpada na lokaciji Sv. Kuzam koje se treba sanirati i eventualno prenamijeniti u postaju za transfer otpada.

3. ANALIZA POLOŽAJA

3.1. SWOT analiza

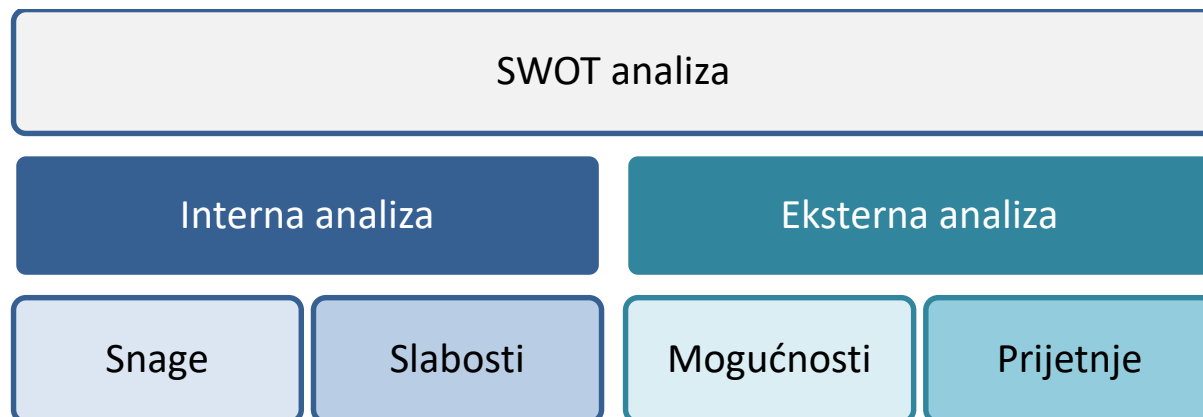
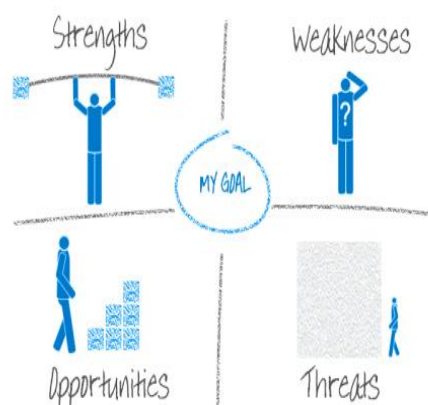
Iznimno važna metoda analiza poslovanja neke organizacije je SWOT analiza kojom se za potrebe daljnje strateškog planiranja identificiraju snage, slabosti, mogućnosti i ograničenja društva, odnosno KD PAG.

Snage i slabosti podrazumijevaju interni aspekt analize, dok su mogućnosti i ograničenja eksterni aspekt analize koji kombinirano utječu na strateški razvoj.

Prepoznate **snage** organizacije nužno je iskoristiti za izgradnju novog smjera budućeg razvoja, na njima temeljiti razvojne projekte, dok je prepoznate **slabosti** nužno pretvoriti u snage, odnosno pomnim planiranjem i provedbom razvojnih projekata smanjivati njihov negativni utjecaj na ukupno poslovanje društva.

Za razliku od snaga i slabosti koje su unutarnjeg karaktera, koje ovise o uređenju društva i njezinom vodstvu, **prilike i prijetnje** su vanjski faktori utjecaja, koji vrlo često nastaju bez mogućnosti utjecaja na njihov tijek, gledajući iz perspektive društva. **Prilike** je potrebno, stoga, iskoristiti kao pogonsku silu za razvoj, a **prijetnje**, kao vanjske negativne faktore utjecaja, potrebno je maksimalno ublažiti ili ako je to moguće anulirati.

Grafički prikaz SWOT matrice

SNAGE / SLABOSTI

SNAGE	SLABOSTI
▪ <i>Važnost u zajednici//ključni dionik života u zajednici grada Paga – podiže kvalitetu života//razvoj KD vodi do razvoja zajednice</i> ▪ 27 zaposlenih osoba ▪ 4000 korisnika <u>Kadrovi:</u> ▪ Stručni kadrovi u obavljanju komunalnih djelatnosti (znanje + iskustvo) ▪ Stručna sprema djelatnika odgovara radnom mjestu kojeg popunjava ▪ Stabilnost radnih mjesta zbog sigurnih prihoda <u>Procesi:</u> ▪ FMC osigurava poslovno djelovanje ▪ HASAP certifikat ▪ Norma ISO 22000-2005 ▪ Visoka organiziranost kadrova <u>Financije:</u> ▪ Jedini na ovom području koji obavljaju komunalne djelatnosti / sigurno „tržište“ ▪ Sigurni prihodi ▪ Financijska stabilnost <u>Infrastruktura – imovina:</u> ➤ Postojeća komunalna infrastruktura je zadovoljavajuća ➤ Gospodarska zgrada s uredskim prostorima <u>Oprema i strojevi – imovina:</u> ➤ Zadovoljavajući telemetrijski sustav ➤ Vozni park ➤ Potpuna financijska neovisnost i samostalnost od JLS ➤ Partnerski odnos s gradom ➤ Suradnja s civilnim društvom	➤ Nemogućnost širenja djelatnosti zbog zakonske ograničenosti ➤ Nepotpune radne upute (ne sadrže propise o komunikaciji s korisnicima) ➤ Nedostatak opreme i alata za rad ➤ Postojeći oprema i alati su dotrajali ➤ Održavanje IT sustava ➤ Naslijeđeno veliko dugovanje zbog loše poslovne politike prethodnih razdoblja

MOGUĆNOSTI / PRIJETNJE

MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
▪ Širenje tima: Zapošljavanje stručnog/kvalificiranog kadra za upravljanje sustavom ▪ Donošenje politike rada ▪ Razvoj i obuka kadrova ▪ Reorganizacija kadrova (uzrok: mirovina i nove tehnološke mogućnosti) ▪ Rekonstrukcija postojećeg vodoopskrbnog sustava ▪ Unaprjeđenje i proširenje vodoopskrbnog sustava: unaprjeđenje telemetrije, izgradnja vodoopskrbnog sustava ▪ Unaprjeđenje i rekonstrukcija postojeće kanalizacijske mreže (promjena zastarjelih pumpi, uvođenje telemetrije, zapošljavanje kadra) ▪ Proširenje i izgradnja kanalizacijske mreže ▪ Postavljanje sustava očitavanja i kontrole na svim vodospremama ▪ Proširenje telemetrijskog sustava za kanalizaciju ▪ Uvođenje sofisticiranog sustava očitavanja vodomjera ▪ Povećati brzinu IT servera ▪ Smanjenje administrativnih troškova korištenjem/uvođenjem e-računa ▪ Optimizacija troškova i procesa ▪ Sofisticiraniji odnos s kupcima ▪ EU financiranje razvoja (primjenljivo na većinu projekata)	▪ Dugoročnost sudskih sporova po pitanju naplate potraživanja ▪ Visoka vrijednost i velik broj sudskih sporova – Zanat ECommerce ▪ Novim Zakonom o vodama se propisuje okrupnjavanje komunalnih društava ▪ Promjene Zakona i politike koje propisuju opskrbu vodom ▪ Nelikvidnost ključnih kupaca/korisnika usluga KD Pag ▪ Promjene ekoloških standarda (visoko postavljeni) ▪ Čest zastoj u isporuci električnom energijom zbog geografske pozicije utječe na djelatnosti usluga KD Pag

Iz SWOT analize vidljivo je kako SNAGE tvrtke KD Pag značajne u odnosu na SLABOSTI koje mogu se pretvoriti u snage određenim organizacijskim mjerama, poglavito u pogledu modernizacije sustava i procedura, no i dalje ništa što bi sustavno ugrožavalo razvoj tvrtke.

a lista MOGUĆNOSTI pretpostavlja veliki razvojni potencijal, u kojem smjeru bi se tvrtka trebala razvijati, koje korake i aktivnosti može poduzeti da na tržištu redefinira svoj utjecaj, na korist dioničara i lokalne (regionalne) zajednice.

Analizirajući PRIJETNJE vidljivi su problemi koji se događaju ovisno o području rada, zakonodavstvu i regulativama koje uređuju djelatnost KD Pag i ostale čimbenike izvan njihove kontrole.

3.2. PEST analiza

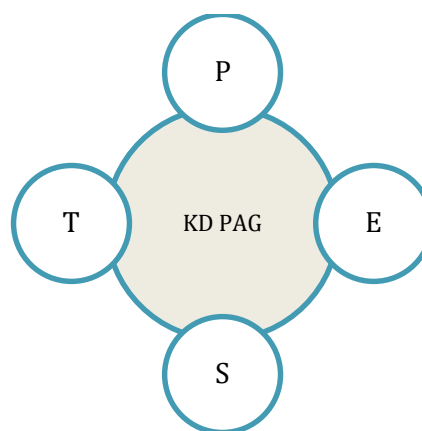
PEST analiza koristi se za analizu okruženja u političkom, ekonomskom, socijalno-demografskom i tehnološkom okruženju. Predstavlja temelj za strateško planiranje. PEST pruža pregled vanjske situacije koja može imati utjecaj subjekta analiza unutar promatrane industrije, sektora, političkog okruženja.

Političko okruženje - uzima se kao relevantan za razumijevanje političkih prilika, jer trenutna politička situacija ili pojedini propisi mogu zaustaviti razvoj, što može za posljedicu može imati i pozitivan i negativan gospodarski ishod.

Ekonomsko okruženje - zdrava ekonomija, bogatstvo države, regije ili općine također utječu na strateško planiranje. Ukoliko se radi o gospodarski zdravom području u kojem potrošači imaju potencijala tj. dobru kupovnu moć, općine će se lakše odlučiti za razvoj.

Sociološko / demografsko okruženje - Kroz ovaj dio „skeniranja“ pratimo trendove i faktore populacije koja je uključena u tržište. Postojeći društveni stavovi mogu predstavljati ili prednost ili prijetnju strategiji. Ovaj dio analize uključuje i stupanj obrazovanja na lokalnom području, brojnost i raznolikost radne snage te analizu vanjskih dionika.

Tehnološko okruženje - tehnologija se ne odnosi samo na tehnologiju u smislu računala i sustava za učinkovitije poslovno upravljanje, već i na infrastrukturu potrebnu za podršku modernim sustavima. Razvoj e-Poslovanja i difuzija Web-bazirane tehnologije utjecala na većinu organizacija. Naime, tehnološki razvitak je čak i na ovoj, lokalnoj razini potrebno za podizanje kvalitete života stanovnika. Stoga, strategija organizacije može biti pogođena tehnološkim promjenama, a brzina tehnoloških promjena također znači da se ova varijabla mora stalno pratiti.

POLITIČKO OKRUŽENJE	EKONOMSKO OKRUŽENJE
Tvrtka je u vlasništvu JLS, kojom upravljaju politički pojedinci ili stranke Političke promjene na lokalnom nivou mogu utjecati na vođenje i budući razvoj tvrtke Slaba suradnja političkih stranaka i neusuglašavanje razvojnih strategija grada Paga Slaba građanska svijest Politička periferija Nedovoljno razvijena ekološka svijest Nestručnost političkog kadra za izradu i provođenje održivih strategija	Indeks razvijenosti je IV. Turistička destinacija Sive gospodarske zone Nepostojanje razvijenih poduzetničkih zona i infrastrukture Nelikvidnost gospodarstvenika Mali broj većih tvrtki Nedefinirana strategija razvoja gospodarstva Velika ponuda radne snage Stručnost kadrova
SOCIJALNO / DEMOGRAFSKO OKRUŽENJE	TEHNOLOŠKO OKRUŽENJE
Brojnost privremenih stanovnika (vikendaša) Udaljenost od visokoobrazovnih ustanova Starost stanovništva Otpor prema različitosti i sporo usvajanje demokratskih praksi Problemi života na otoku	Neumreženost ključnih dionika razvoja Nepotpuno razvijena komunalna infrastruktura Spora informatizacija i usvajanje naprednih tehnologija Nepostojanje poslovnih subjekata kao predvodnika tehnološkog razvoja Nepostojanje širokopojasne mreže

4. STRATEGIJA RAZVOJA 2016.-2021.

Izrada dokumenta Strategije razvoja KD Pag 2016.-2021. obuhvaća šestogodišnje razdoblje koje je definirano sukladno realnoj potrebi preobrazbe KD Pag kao društva koje se na lokalnom i nacionalnom planu RH mora uskladiti sa tehnološkim i zakonodavnim uvjetima u kojima posluje, tržišnim pretpostavkama, kao i uskladiti prema zahtjevima strategije Europa 2020.

Strategija razvoja je temeljni dokument koji pokazuje strateško usmjerenje tvrtke i pretpostavka za ostvarenje dugoročnih ciljeva, kako bi veći dio tog razvoja bio održiv te kako bi ga bilo moguće financirati putem EU fondova za ruralni razvoj i razvoj komunalnu infrastrukture, ljudskih potencijala i tehnologija.

Pri izradi se krenulo od analize i ocjene postojećeg stanja, definirala se vizija, misija, vrijednosti i strateški prioriteta razvoja društva. Dokumentom strategije postavljaju se ciljevi, prioriteti i mjere koji se trebaju ostvariti do 2021. godine, a krajnji cilj je povećati kvalitetu života svih dionika, vlasnika, zaposlenika i korisnika, odnosno stanovnika grada Paga, poboljšati gospodarske predispozicije rasta kao i povećati efikasnost upravljanja svim raspoloživim resursima.

Osnovni cilj postavljen pred tim za izradu strategije bio je odrediti strateško usmjerenje KD Paga, koje će u isto vrijeme biti realno ostvarivo, ali i ambiciozno. Strategija obuhvaća ključne faktore bitne za razvoj trgovačkog društva no dovoljno fokusirano i originalno kako bi bilo moguće usmjereni razvoj KD Pag prilagoditi specifičnim potrebama korisnika, tržišta kao i drugih dionika. Težište je, pri tome, stavljeno na jednostavnost dokumenta, premda u ovakvom dokumentu nije uvijek lako postići jednostavnost, originalnost, sveobuhvatnost, a opet fokusiranost u dostizanju ključnih ciljeva, te ambicioznost i realnost u planiranju provedbe.

Strategija razvoja obuhvaća sedam ključnih koraka koje je nužno poduzeti da bi se do 2020. postigli željeni ciljevi i rezultati.

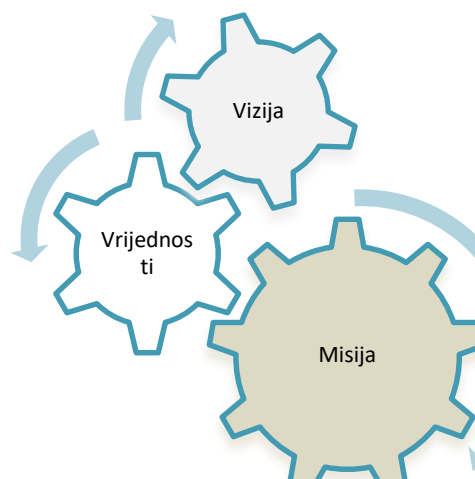
4.1. Vizija, misija, vrijednosti

Tvrtka KD Pag je u kolovozu 2015. donijela je izjavu o viziji i misiji razvoja tvrtke za period od budućih šest godina. Ambiciozno zamišljena vizija 2021. odnosi se na samostalnost KD Pag u smislu financiranja svojega poslovanja, te odgovornost koju ima u smislu upravljanja resursima i kvaliteti usluge, odnosno njezinoj važnosti u lokalnoj zajednici.

Vizija sadrži opis zamišljenog sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju općine, odnosi se na sliku željenog gospodarsko-društvenog stanja općine u budućnosti, minimalno pet do deset godina nakon provedene donesene strategije razvoja.

Misija se bavi svrhom i razlogom postojanja općine u sadašnjosti, kao temeljnog činitelja razvoja gospodarstva i društva u cjelini. Misija naznačava opći smjer u kojemu se krećemo, te upućuje na razloge i vrijednosti koje ga podupiru, predstavlja svim interesnim grupama poslove kojima se općina i njezini partneri bave, ili se namjeravaju baviti u narednom periodu, a u cilju dobrobiti cijele zajednice.

Temeljne vrijednosti odnose se na uvriježeni i zajednički sustav vrijednosti jedne zajednice, koji se ističe u svakodnevnom življenju, odnos prema prirodnim i ljudskim resursima, tradiciji i okolini.

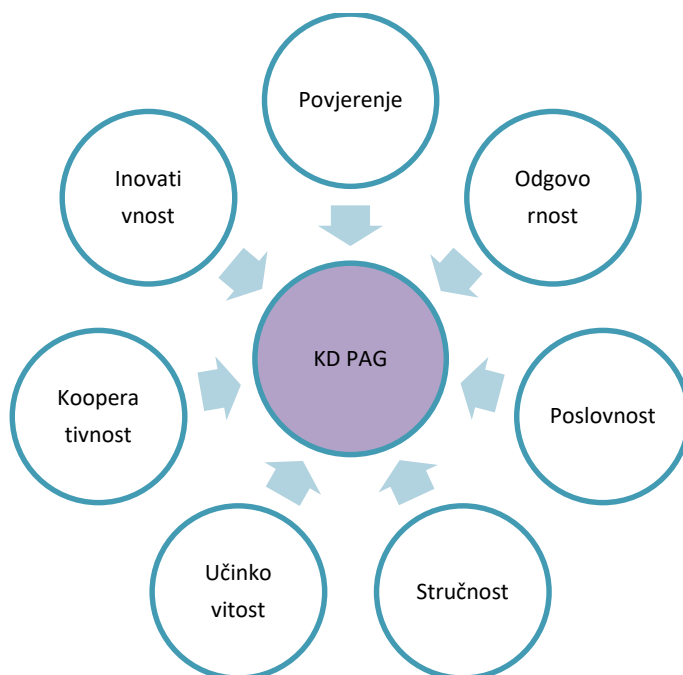
Temeljne vrijednosti u tvrtki

Tvrtka je također odredila temeljne vrijednosti KD Pag. Temeljne vrijednosti vodič su za prihvatljive načine postizanja ciljeva i dugoročnih rezultata tvrtke. Obuhvaćaju sustav vodećih načela i dogmi po kojima se vodi u kreiranju standarda ponašanja i korporativne klime, u odnosu na ključne dionike (vlasnika, zaposlenike, menadžment), partnere (dobavljače i kupce) odnosno krajnje korisnike usluga i proizvoda.

Na radionici o temeljnim vrijednostima ove su vrijednosti

1. Povjerenje – kao temelj uspješne suradnje
2. Odgovornost – preduvjet za dobro obavljen posao i kvalitetne odnose unutar tvrtke
3. Uslužnost – kao garancija konkurentnosti i kvalitete usluge
4. Stručnost – kao garancija sigurnog i odgovornog poslovanja
5. Poslovnost – kao garancija društveno korisnog poslovanja i
6. Kooperativnost – kao ključ razvoja temeljenog na sinergiji, učenju i dobroj praksi
7. Inovativnost – kao garancija dugoročnog poslovanja.

Grafički prikaz temeljnih vrijednosti u KD Pag

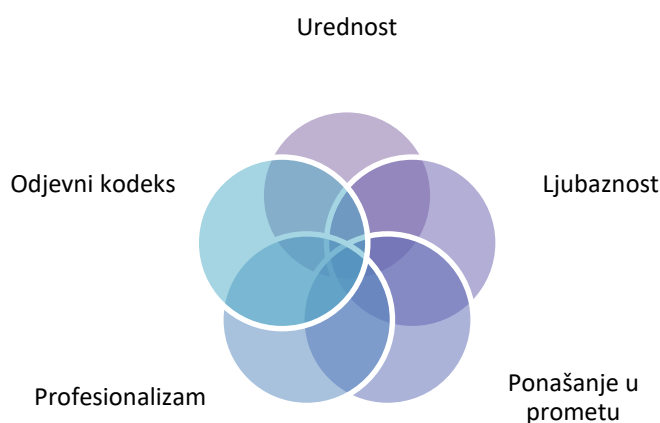

Standardi ponašanja

Standardi ponašanja propisane su norme u tvrtki koje definiraju način ponašanja u internoj i eksternoj okolini. Obzirom da se tvrtka KD Pag bavi poslom koji je dijelom fizički rad, te dnevno komunicira sa velikim brojem klijenata, propisana pravila definiraju ponašanje, smanjuju mogućnost grašaka i negativne efekta u komunikaciji. Propisane norme ponašanja također pospješuju ugled tvrtke u zajednici, te izgrađuje povjerenje u usluge i proizvode tvrtke, odnosno njezinu profesionalnost.

Standardi ponašanja tvrtke KD Pag propisuju:

1. Urednost – djelatnika, radnih i službenih vozila, službenih prostorija, radnog mjesta. Utječu na izgrađivanje odgovornosti djelatnika prema imovini tvrtke, dostojanstvenost radnog mjesta i samopoštovanje.
2. Ljubaznost – osnova komunikacije unutar tvrtke, kao propisana norma
3. Odjevni kodeks – kao preduvjet poslovnog imidža i odnos prema klijentima
4. Profesionalnost – utječe na dobar imidž tvrtke, garantira isporuku proizvoda i usluga, te kako će se nepredviđene okolnosti anulirati, kako ne bi utjecale na poslovanje tvrtke i njezinu ulogu u životu zajednice.
5. Ponašanje u prometu – ponašanje u prometu doprinosi boljem (ili lošijim) imidžu tvrtke, što također utječe na rejting tvrtke u zajednici.

4.2. Perspektive razvoja

Balanced Scorecard metodologija je jedna od često upotrebljavanih metodologija kod izrade strategije razvoja jer sagledava organizaciju iz četiri ključne perspektive, prikuplja podatke i vrši njihovo analiziranje u odnosu na svaku od četiri perspektive: financije, partnere, procese i kadrove.

Prioriteti rasta prema perspektivama i potrebama:

I PERSPEKTIVA - FINACIJE

U financijskom smislu potrebe su:

- ⇒ Zadržati financijsku neovisnost (ILI poslovanje s dobiti),
- ⇒ Povećati prihode: novi korisnici, obračun kamata, prihodi od opomena pravnim osobama,
- ⇒ Smanjenje rashoda i troškova: ulaganjem u opremu za praćenje smanjenje gubitaka vode, rekonstrukcija postojećeg sustava sprječava gubitke vodena pucanju cijevi, ulaganjem u telemetriju i opremu, povoljniji ugovori, reorganizacija, informatizacija sustava, nadzor vozila, smanjenje uredskih troškova, racionalno potpisivanje

kvalitetnih ugovora o održavanju, ugovori s osiguravajućim društvima o osiguranju imovine.

II PERSPEKTIVA - PARTNERI

Perspektiva partnera pretpostavlja sljedeće potrebe:

- ⇒ Kvalitetan odnos sa osnivačem, Grad Pag: izazov predstavljanje planova (pomaže nam strategija, godišnji plan, dugoročno i kratkoročno planiranje)
- ⇒ Kvalitetne odnose sa dobavljačima: brzina i kvaliteta isporukama, osiguravajuća društva: racionalno potpisivanje kvalitetnih ugovora o održavanju, ugovori o osiguravajućim društvima o osiguranju imovine.
- ⇒ Kvalitetne i partnerske odnose s korisnicima: omogućavanje obročnog plaćanja, senzibilizacija, rok plaćanja (2 računa), marketinške aktivnosti (nagrada igra, newsletter, društvene stranice), PR
- ⇒ Kvalitetne i partnerske odnose sa organizacijama civilnog društva u zajednici: poticanje razvoja društva kroz donacije

III PERSPEKTIVA - PROCESI

U smislu procesa izazovi su:

- ⇒ Unaprjeđenje organizacijske strukture (postoji sistematizacija radnih mjesta),
- ⇒ Unutarnji procesi su funkcionalni (FMC certifikat),
- ⇒ Propisane procedure poslovne komunikacije u organizaciji
- ⇒ Propisane radne procedure i obrasci
- ⇒ Jačanje feedbacka s terena
- ⇒ Propisana procedura „Rad sa strankama“
- ⇒ Uvođenje kolegija,
- ⇒ Unaprjeđenje vertikalne i horizontalne komunikacije
- ⇒ Evaluacija procesa se provodi isključivo u operativnom dijelu.

III PERSPEKTIVA – KADROVI

U smislu kadrova prioriteti su:

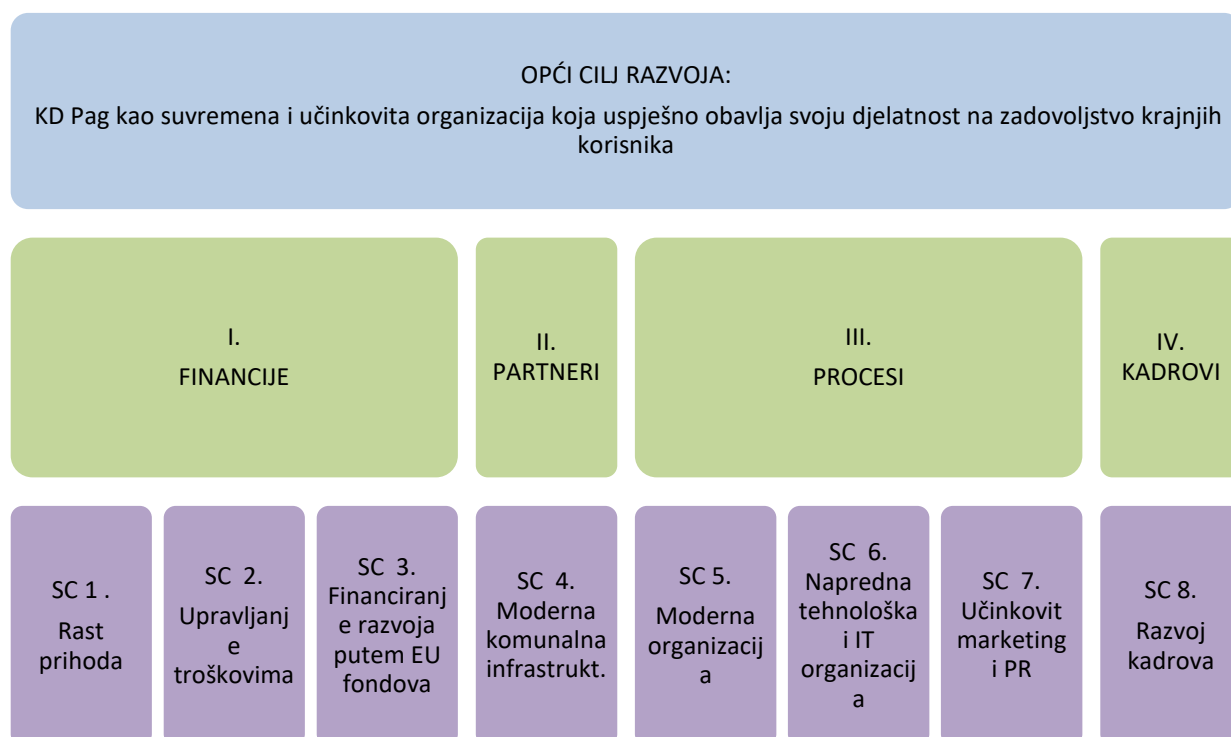
- ⇒ Rast i učenje
- ⇒ Evaluacija rada
- ⇒ Propisani standardi ponašanja
- ⇒ Međusobno učenje i usavršavanje
- ⇒ *Kaizen* metoda⁸ – nagrađivanje
- ⇒ Sustav 3/1 ili 1/3.

⁸ Riječ *kaizen* dolazi od japanskih riječi „kai“ što znači promjena i „zen“ što znači dobro. Radi se o japanskoj poslovno – radnoj filozofiji fokusiranoj na kontinuirano poboljšanje poslovnih procesa kroz male promjene, uvažavanje primjedbi i prijedloga radnika, povećavanje radnog učinka i sl.

4.3. Strateški ciljevi, prioriteti i strateški projekti

Prije izrade strateških ciljeva definirana su glavna područja razvoja, područja u kojima se moraju događati promjene koje će načiniti pozitivne pomake u odnosu na analiziranu situaciju, zaključno sa 2020. godinom. Strateški ciljevi društva odnose se na poduzeće u cjelini, gdje ono želi biti u budućnosti. Definiranje strateških ciljeva mora imati SMART pristup, što znači da bi ciljevi bili kvalitetno postavljeni moraju biti: specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski određeni.

Pregled ciljeva prema perspektivama

Iz ključnih Perspektiva razvoja proizišla su 8 strateških ciljeva:

- SC 1. Rast prihoda
- SC 2. Upravljanje troškovima
- SC 3. Financiranje razvoja putem EU fondova
- SC 4. Moderna komunalna infrastruktura
- SC 5. Moderna poslovna organizacija
- SC 6. Napredna tehnološka i IT organizacija
- SC 7. Učinkovit marketing i odnosi s javnošću
- SC 8. Razvoj kadrova

Definiranjem strateških ciljeva, definirani su prioriteti, mjere, kao i strateške aktivnosti odnosno projekti, prikazani u strateškoj mapi:

Pregled ciljeva i aktivnosti 2016.-2021.

P	N	Specif.ciljevi	#	Projekti/aktivnosti
I. FINANCIJE	1.	Rast prihoda	1	Obračun kamata i opomena pravnim osobama
			2	Širenje mreže korisnika
	2.	Upravljanje troškovima	3	Uvođenje e-računa
			4	Uvođenje sustava Cloud za nadzor kretanja vozila
	3.	Finan.razvoja	5	Priprema, prijava i provedba projekata iz EU fondova
II PARTNERI	4.	Moderna infrastruktura	6	Širenje vodovoda Proboj
			7	Telemetrijski nadzor vodovod - nadogradnja
			8	Telemetrijski nadzor kanalizacija - postavljanje
			9	Izrada konceptijskog rješenja za naselja Šimuni i Vlašići
			10	Izrada dokumentacije za kanalizacijski sustav u naseljima Šimuni i Vlašići
			11	Širenje kanalizacijskog sustava u naseljima Šimuni i Vlašići
			12	Rekonstr. i širenje kanalizacijskog sustava - izrada dok
			13	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba
			14	Rekonstr. i širenje vodovodnog sustava - izrada dokum
			15	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba
			16	Rekonstr. dijela magistralnog cjevovod kroz grad Pag
			17	Izgradanja vodospreme u naselju Gorica izrada dokum.
			18	Izgradanja vodospreme u nas.Gorica, izrada i provedba
			19	Ucrtavanje katastra vodova - GIS
			20	Izgradnja desalinizatora Vrčići
III PROCESI	5.	Moderna organizacija	21	HACCAP norme i certifikati
			22	Donošenje pravilnika o internima i ekster. procesima
			23	Uvođenje politika ponašanja: Standardi ponašanja, Izrada metodologije mjerenja rada - Benchmarking
	6.	Napredne tehnologije	24	Nabava opreme, strojeva i alata za rad
			25	Nabava bagera
			26	Nabava cisterne za čišćenje kanalizacije
			27	Nabava kamiona
			28	Informatizacija tvrtke
	7.	Učinkovit marketing i PR	29	Izrada i provođenje marketing strategija i PR plana aktivnosti
IV KADROVI	8.	Razvoj kadrova	30	Stručni seminari i edukacija zaposlenika
			31	Timski rad - tim building aktivnosti
			32	Evaluacija rada i rasta zaposlenika

Pojašnjenje ciljeva i aktivnosti

Četiri glavna područja razvoja tvrtke prema kojima su definirani ciljevi razvoja su financije, partneri, procesi, kadrovi.

F I N A N C I J E

P	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti
I. FINACIJE	1.	Rast prihoda	1	Obračun kamata i opomena pravnim osobama
			2	Širenje mreže korisnika
	2.	Upravljanje troškovima	3	Uvođenje e-računa
			4	Uvođenje sustava Cloud za nadzor kretanja vozila
	3.	Financiranje razvoja	5	Priprema, prijava i provedba projekata iz EU fondova

Specifičnost ciljeva područja I. koji se odnose na perspektivu financija, s aspekta upravljanja prihodima i troškovima, odnosno iznalaženje modela financiranja razvoja iz alternativnih izvora financiranja, posebno iz EU bespovratnih potpora.

SC 1.**SPECIFIČNI CILJ 1: Rast prihoda**

Jedan od većih izazova budućeg razvoja unutar perspektive financija je ostvarivanje čim većeg prihoda tvrtke, obzirom na zadanu tržišnu nišu i postojeće zakone koji se odnose na obračun cijena komunalnih usluga vodovoda i odvodnje.

Svrha: Rast prihoda bez podizanja cijene usluge i proizvoda podrazumijeva: a) iznalaženje načina obračuna onih usluga ili proizvoda koji nisu bili fakturirani u dosadašnjem periodu, a mjesto su troška tvrtke, kao što je obračun kamata na zakašnjelo plaćanje, te obračun opomena; b) širenje mreže korisnika komunalnih usluga vodovoda i odvodnje c) Prihodi od potpora, ostali prihodi.

Aktivnosti i projekti: 1. Obračun kamata i obračun opomena pravnim osobama
2. Širenje mreže korisnika komunalnih usluga
- Sustav obračuna kamata i opomena pravnim osobama u upotrebi

Rezultati: - Proširena mreža korisnika
- Iznos potpora.

Nositelj provedbe: Uprava / Prodaja / Sve službe

Pokazatelji: - Prihod od kamata na kraju godine
- Prihodi od opomena
- Broj novih korisnika vodovodnih usluga
- Broj novih korisnika kanalizacije

SC 2.**SPECIFIČNI CILJ 2: Upravljanje troškovima**

Troškovi su resursi kojih se tvrtka treba odreći radi postizanja specifičnih ciljeva, odnosno postizanja razvoja. Upravljanje troškovima (Cost Management) se može definirati kao postizanje upravljačkih ciljeva na temelju optimalnog angažiranja troškova.

Svrha: Temeljna svrha upravljanja troškovima je postići što veću dugoročnu korist od ostvarenog troška, bez dugoročnih negativnih posljedica na rezultat poslovanja i konkurentsku poziciju tvrtke. Cilj je postići što veću dugoročnu korist od ostvarenog troška, a ne racionalizacija troškova pod svaku cijenu, tj. redukcija troškova bez kojih se može.

Aktivnosti i projekti: **3.** Uvođenje e-računa
4. Uvođenje sustava Cloud za nadzor kretanja vozila

- Uvedeni e-računi

Rezultati: - Uveden sustav Cloud
- Smanjenje operativnih troškova poslovanja

Nositelji provedbe: Uprava
- Broj poslanih e-računa godišnje
- Evidencija kretanja vozila tijekom mjeseca

Pokazatelji: - Ušteda na cijeni poštanskih troškova
- Ušteda goriva
- Ušteda radnih sati

SC 3.**SPECIFIČNI CILJ 3: Financiranje razvoja**

Svrha: Sufinanciranje projekata razvoja tvrtke KD Pag može biti putem prihoda iz vlastitog poslovanja, iz gradskog proračuna ili putem određenih kreditnih linija. U periodu na koje se odnosi ova strategija alternativnih izvora financiranja prvenstveno je iz EU fondova, odnosno nacionalnih fondova za razvoj komunalnih infrastruktura.

Aktivnosti i projekti: **5.** Priprema, prijava i provedba projekata iz EU fondova

Rezultati: - Pripremljeni i prijavljeni projekti za EU natječaje
- Provedeni projekti i isplaćen iznos potpore

Nositelji provedbe: Uprava

Pokazatelji: - Broj pripremljenih i prijavljenih projekata
- Broj odobrenih i provedenih projekata
- Iznos dobivene potpore

PARTNERI (KLIJENTI)

P	N	Specif.ciljevi	#	Projekti/aktivnosti
II. PARTNERI	4.	Moderna infrastruktura	6	Širenje vodovoda Proboj
			7	Telemetrijski nadzor vodovod - nadogradnja
			8	Telemetrijski nadzor kanalizacija - postavljanje
			9	Izrada konceptijskog rješenja za naselja Šimuni i Vlašići
			10	Izrada dokumentacije za kanalizacijski sustav u naseljima Šimuni i Vlašići
			11	Širenje kanalizacijskog sustava u naseljima Šimuni i Vlašići
			12	Rekonstr. i širenje kanalizacijskog sustava - izrada dok
			13	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba
			14	Rekonstr. i širenje vodovodnog sustava - izrada dokum
			15	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba
			16	Rekonstr. dijela magistralnog cijevovod kroz grad Pag
			17	Izgradanja vodospreme u naselju Gorica - izrada dokum.
			18	Izgradanja vodospreme u nas. Gorica, izrada i provedba
			19	Ucrtavanje katastra vodova - GIS
			20	Izgradnja desalinizatora Vrčići

Specifičnost ciljeva područja II. koji se odnose na perspektivu partnera odnosi se na sve partnere s kojima se tvrtka komunicira: korisnike, dobavljače, partnere na provedbi, gradske tvrtke, Grad Pag i sl.

SC 4.**SPECIFIČNI CILJ 4: Moderna infrastruktura**

Svrha: Ulaganje u širenje komunalne infrastrukture je ključna aktivnost razvoja u perspektivi Partneri (ili klijenti) jer direktno utječe na rast korisnika usluga, odnosno povećanje tržišta prodaje. Širenje, rekonstrukcija i nadzor vodovodnog i kanalizacijskog sustava provodi se prema planu razvoja mreže aglomeracije Pag i donesenom prostornom planu grada Paga.

Aktivnosti i projekti:

- 6.** Širenje vodovoda Proboj
- 7.** Telemetrijski nadzor vodovod - nadogradnja
- 8.** Telemetrijski nadzor kanalizacija - postavljanje
- 9.** Izrada konceptijskog rješenja za naselja Šimuni i Vlašići
- 10.** Izrada dokum.za kanalizacijski sustav u naseljima Šimuni i Vlašići

11. Širenje kanalizacijskog sustava u naseljima Šimuni i Vlašići
12. Rekonstrukcija i širenje kanalizacijskog sustava - izrada dok
13. Rekonstrukcija i širenje kanalizacijskog sustava - provedba
14. Rekonstrukcija i širenje vodovodnog sustava - izrada dok
15. Rekonstrukcija i širenje vodovodnog sustava - provedba
16. Rekonstrukcija dijela magistralnog cjevovod kroz grad Pag
17. Izgradnja vodospreme u naselju Gorica izrada dokumentacija
18. Izgradnja vodospreme u naselju Gorica izrada i provedba
19. Ucertavanje katastra vodova - GIS
20. Izgradnja desalinizatora Vrčići

- Rezultati:
- Proširen vodovodni sustav na područje Proboj
 - Nadograđen telemetrijski nadzor vodovoda
 - Postavljen telemetrijski nadzor kanalizacije
 - Izrađeno konceptijsko rješenje za naselje Šimuni i Vlašići
 - Izrađena dokumentacija za kan. sustav Šimuni i Vlašići
 - Proširen kanalizacijski sustav na Šimune i Vlašiće
 - Izrađena dokumentacija za širenje kanalizacijskog sustava
 - Rekonstruiran i proširen kanalizacijski sustav
 - Izrađena dokumentacija za širenje vodovodnog sustava
 - Rekonstruiran i proširen vodovodni sustav
 - Rekonstruiran magistralni cjevovod
 - Izrađena dokumentacija za vodospremu u naselju Gorica
 - Izgrađena vodosprema u naselju Gorica
 - Ucertan katastar vodova
 - Uknjižena novonastala dugotrajna imovina
 - Izgrađen desalinizator Vrčići

Nositelji provedbe: Uprava, Operativno – tehnički odjel

- Pokazatelji:
- Dokumentacija projekata rekonstrukcije i širenja vodovodne mreže
 - Konceptijsko rješenje za naselja Šimuni i Vlašići
 - Dokumentacija projekata rekonstrukcije i širenja kanaliz.mreže
 - Nacrt vodovodnog sustava
 - Nacrt kanalizacijskog sustava
 - Izvještaji telemetrijskog nadzora vodovoda
 - Izvještaji telemetrijskog nadzora kanalizacije
 - Katastar vodova
 - Iznos dugotrajne imovine na kraju razdoblja.

P R O C E S I

P	N	Specif.ciljevi	#	Projekti/aktivnosti
III. PROCESI	5.	Moderna organizacija	21	HACCAP norme i certifikati
			22	Donošenje pravilnika o internima i ekster. procesima
			23	Uvođenje politika ponašanja: Standardi ponašanja, Izrada metodologije mjerenja rada - Benchmarking
	6.	Napredne tehnologije	24	Nabava opreme, strojeva i alata za rad
			25	Nabava bagera
			26	Nabava cisterne za čišćenje kanalizacije
			27	Nabava kamiona
			28	Informatizacija tvrtke
	7.	Učinkovit marketing i PR	29	Izrada i provođenje marketing strategija i PR plana aktivnosti

Kada govorimo o procesima u poslovanju, to može biti bilo kakav proces koji je u službi poslovne funkcije i usmjeren je postizanju korporativnih ciljeva.

Specifičnost ciljeva perspektive III. odnosi se na procese tj. na sofisticirane načine upravljanja organizacijom.

Poslovni proces je aktivnost ili set aktivnosti kojima se izvršava specifični cilj organizacije, a sam proces uključuje sve aktivnosti koje su između početne i krajnje točke poslovne funkcije, odnosno on ih povezuje. Skraćivanje puta od početne i krajnje točke smatra se operacionalizacijom procesa jer utječe na smanjenje troškova resursa, prvenstveno ljudskih i vremenskih resursa.

SC 5.**SPECIFIČNI CILJ 5: Moderna organizacija**

Svrha: Kvaliteta organizacije, procesa i profesionalnost djelatnika ovisi o procesima unutar organizacije, jasnoći komunikacije te modernim tehnologijama koje posjeduje tvrtka, kao i sofisticiranim rješenjima kojima djelatnici tvrtke vladaju.

Kako bi se poslovni procesi u modernoj organizaciji odvijali nesmetano, nužno je ulagati u sofisticirane tehnologije i moderna rješenja upravljanja procesima.

Aktivnosti i projekti:

- 21.** HACCAP norme i certifikati
- 22.** Donošenje pravilnika o internima i eksternim procesima, benchmarking
- 23.** Uvođenje politika ponašanja: Standardi ponašanja, Izrada metodologije mjerenja rada - Benchmarking

Rezultati:

- Obnovljene HACCAP norme i certifikati
- Donesen pravilnik o internim i eksternim procesima
- Definirani standardi ponašanja
- Definirana politika tvrtke
- Izrađena metodologija mjerenja rada
- Bolja radna atmosfera mjerena prema zadovoljstvu djelatnika i korisnika

Nositelji provedbe: Uprava, Operativno tehnički odjel

Pokazatelji:

- Potvrda o HACCAP certifikatima
- Pravilnik o internim i eksternim procesima
- Rezultati mjerenja rada
- Poboljšanje učinkovitosti
- Zadovoljstvo djelatnika
- Zadovoljstvo korisnika

SC 6.**SPECIFIČNI CILJ 6: Napredne tehnologije**

Svrha: Jačanje učinkovitosti rada ključni je način postizanja ostalih strateških ciljeva organizacije. Jedan od ključnih aspekata učinkovitosti su sofisticirane tehnologije koje je nužno imati kako bi se postigao optimum u pružanju usluga i plasmanu proizvoda. Analiza tehnološkog potencijala KD Pag ukazala je na nedovoljnu tehnološku opremljenost za rad u osnovnoj djelatnosti, stoga su

ključne aktivnosti unutar ovog cilja nabaca opreme, kako strojeva i alata za osnovnu djelatnost, tako i sofisticirane IT opreme koja će povezivati procese u tvrtki i izvan tvrtke.

Aktivnosti i projekti: **24.** Nabava opreme, strojeva i alata za rad

25. Nabava bagera

26. Nabava cisterne za čišćenje kanalizacije

27. Nabava kamiona

28. Informatizacija tvrtke

- Rezultati:
- Nabavljena nova oprema i strojevi
 - Nabavljen bager
 - Nabavljena cisterna za čišćenje kanalizacije
 - Nabavljen kamion
 - Informatizirani poslovni procesi

Nositelji provedbe: Uprava, Operativno – tehnički odjel

- Pokazatelji:
- Dokumentacija nabave i plaćanja
 - Imovina tvrtke i popis osnovnih sredstava
 - Benchmark – trajanje izvršenja zadataka
 - Troškovi rada prema radnim nalogima

Sc 7.

SPECIFIČNI CILJ 7: Učinkovit marketing i PR

Svrha: Marketinške aktivnosti ključni su alat za komunikaciju komunikacije s tržištem i predstavljanja tvrtke svojim partnerima, dionicima, i javnosti. Odnosi sa zainteresiranom javnošću (eng. Public Relations - PR) predstavljaju upravljane komunikacije tvrtke sa njezinim zainteresiranim javnostima. Cilj odnosa s javnošću je njegovanje odnosa s ključnim dionicima koji čine okruženje KD Pag radi pridobivanja potpore njenim ciljevima te izgradnje povjerenja i ugleda (reputacije).

Marketing i PR društvene su znanosti koje služe za planiranje, uspostavljanje i održavanje „dobrog glasa“ i doprinosi međusobnom razumijevanju između tvrtke i zainteresirane javnosti, prvenstveno njezinih korisnika.

Aktivnosti i projekti: **29.** Izrada i provođenje marketing strategije i PR plana aktivnosti

- Rezultati:
- Izrađena marketing strategija za KD Pag
 - Napravljen plan marketinških aktivnosti

- Razrađen plan PR aktivnosti i načini komunikacije s javnošću
- PR učinkovit i u službi predstavljanja tvrtke u internom i eksternom okruženju
- Osnaživanje ugleda tvrtke
- Osvježavanje važnosti tvrtke KD Pag u lokalnoj zajednici
- Marketinške objave u medijima
- Nagradne igre
- Društveno odgovorno poslovanje i društveni angažman

Nositelji provedbe: Uprava

- Marketing strategija
- Plan PR aktivnosti

Pokazatelji: - Broj marketinških aktivnosti u godini
 - Broj objava u medijima
 - Broj ciljanih aktivnosti

KADROVI

P	N	Specif.ciljevi	#	Projekti/aktivnosti
IV KADROVI	8.	Razvoj kadrova	30	Stručni seminari i edukacija zaposlenika
			31	Timski rad - tim building aktivnosti
			32	Evaluacija rada i rasta zaposlenika

Specifičnost ciljeva područja IV: Perspektiva Kadrovi promatra djelatnika kao dragocjenog za organizaciju, a s obzirom da mu se vrijednost povećava razvojem, odjeli ljudskih potencijala se fokusiraju na rast i razvijanje pojedinčevih potencijala i vještina.

Upravljanje ljudskim resursima definira se kao strategijski pristup upravljanju najvrjednijim sredstvima organizacije – ljudima koji rade u njoj s ciljem ostvarenja ciljeva organizacije. Ljudski resursi (kadrovi, human resources – HR) najvrjednija su imovina svakog poduzeća.

Gotovo 30% operativnih troškova KD Pag odnosi se na troškove plaća i nadnica, stoga je nužno kako se njima ispravno upravljati, ali i kako ih dodatno razvijati. Pojam ljudski resursi dobiva i novo značenje – ne označava samo zaposlene nego i njihove sveukupne potencijale.

SC 8.**SPECIFIČNI CILJ 8: Razvoj kadrova**

Svrha: Jačanje motiviranosti i učinkovitosti kadrova Pod razvojem kadrova spadaju međusobno povezane aktivnosti od kojih su najvažnije: obuka i razvoj zaposlenih, upravljanje učinkom i ponašanjem, motiviranje i team building, praćenje rasta i razvoja djelatnika, evaluacija rada, nagrađivanje i motiviranje i sl.

Aktivnosti i projekti:

- 30. Stručni seminari i edukacija zaposlenika
- 31. Timski rad - team building aktivnosti
- 32. Evaluacija rada i rasta zaposlenika

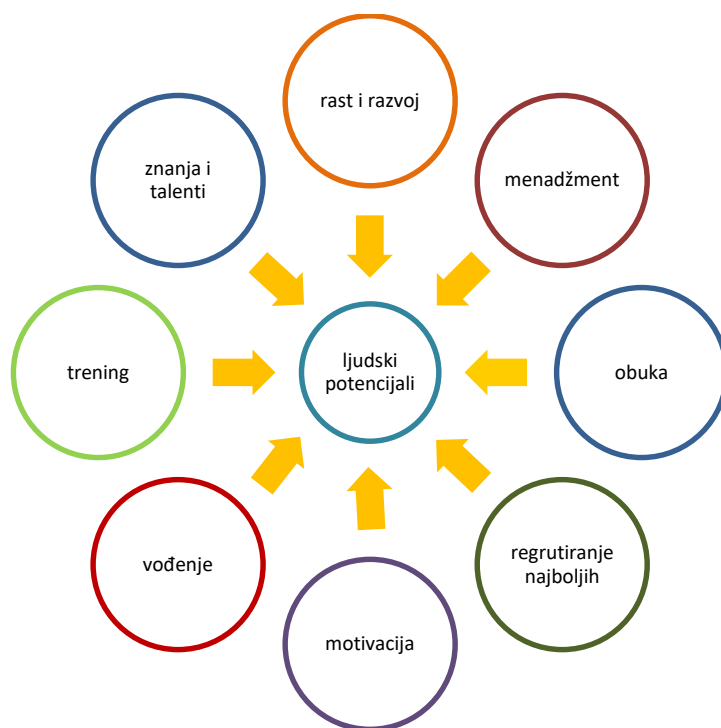
Rezultati:

- Održani seminari za djelatnike
- Održane team building aktivnosti
- Evidencija o radu i razvoju djelatnika
- Bolja djelatnost radnika
- Učinkovitost organizacije

Nositelji provedbe: Uprava

Pokazatelji:

- Broj djelatnika koji je pohađao seminare i edukacije
- Izvještaji s timskih aktivnosti
- Izvještaji evaluacije rada

4.4. Usklađenost sa gradskim, županijskim, nacionalnim i EU strategijama

Kako bi KD Pag mogla putem EU i nacionalni fondova financirati razvojne i strateške projekte, nužno je iste uskladiti sa strateškim dokumente na EU, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Uklapanje projekta na nacionalnoj razini prvenstveno se dokazuje uklapanjem projektnog prijedloga u Operativne programe i nacionalne strategije u Republici Hrvatskoj 2013. – 2020.

Republika Hrvatska je zemlja bogata vodnim resursima, stoga je neupitan regionalni, državni, ali i međunarodni strateški cilj ovo bogatstvo zaštititi i osigurati dovoljne zalihe čiste vode za buduće generacije.

U ostvarivanju ovog cilja ulažu se veliki napori i značajna financijska sredstva kako bi se dostigli zahtijevani standardi predviđeni strategijama na lokalnoj, županijskoj, nacionalnoj i EU razini.

I. Usklađenost Strategije razvoja KD PAG 2016. – 2021. s lokalnim strateškim prioritetima

Strategija razvoja grada Paga za tekuće programsko razdoblje je u procesu izrade, a izrada će obuhvaćati pojedinačne, kratkoročnije (jednogodišnje i dvogodišnje) planove razvoja. Trenutno vrijedeći Plan razvoja grada Paga odnosi se na razdoblje 2015. – 2017., a u njemu su identificirani svi infrastrukturni projekti, projekti društvenih i socijalnih djelatnosti, gospodarstveni i turistički projekti.

Među deset (10) infrastrukturnih projekata, čak je njih pet (5) namijenjeno širenju i rekonstrukciji vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava:

- ✓ Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda

- ✓ Izrada projektne dokumentacije za izgradnju kanalizacije u ostalim naseljima u Gradu i početak izgradnje mreže
- ✓ Završetak izgradnje vodocrpilišta Vrčići radi poboljšanja vodoopskrbe južnog dijela Grada – mjesnih odbora Dinjiška i Vlašići
- ✓ Nastavak izgradnje vodoopskrbnog sustava Proboj, Sv. Martin
- ✓ Nastavak projektiranja i izgradnje sustava oborinske odvodnje

Svi navedeni projekti sadržani su u planu aktivnosti Specifičnog cilja 4: Moderna infrastruktura u Strategiji KD PAG.

II. Usklađenost Strategije razvoja KD PAG sa županijskim strateškim prioritetima

Zadarska županija donijela je u veljači 2011. godine Županijsku razvojnu strategiju Zadarske županije 2011. – 2013. U rujnu 2015. pristupilo se izradi nove Županijske razvojne strategije koja će pratiti programsko razdoblje dokumenta EUROPA 2020, a do čijeg je usvajanja relevantna prethodna strategija. U strategiji se stavlja naglasak na problem neriješenih komunalnih voda, čije je rješavanje predviđeno kroz strateške aktivnosti komunalnog društva Pag.

Strateški ciljevi razvoja Zadarske županije za razdoblje 2011. – 2013. su sljedeći:

- ❖ STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima
- ❖ STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva
- ❖ STRATEŠKI CILJ 3: Prepoznatljivost i očuvanje kulturne i prirodne baštine
- ❖ STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života

Strateške aktivnosti i mjere Komunalnog društva PAG pridonose ostvarenju svih županijskih strateških ciljeva jer se odnose na razvoj učinkovitog upravljanja resursom vode, na razvoj vodoopskrbne i kanalizacijske mreže potrebne kako fizičkim osobama tako i poslovnim subjektima, na razvoj održivog upravljanja prirodnom baštinom, poboljšanje zaštite okoliša i podizanje kvalitete života stanovništva.

III. Usklađenost Strategije razvoja KD PAG s nacionalnim strateškim prioritetima

Hrvatski sabor je na sjednici 15. srpnja 2008. godine donio Strategiju upravljanja vodama na području Republike Hrvatske.

Strategija upravljanja vodama obvezuje institucije zadužene za upravljanje vodama na osmišljavanje i provođenje vodoopskrbnih i kanalizacijskih rješenja koja će biti u skladu sa sljedećim prioritetima:

- ✓ racionalno upravljanje prirodnim resursima;
- ✓ očuvanje ekoloških sustava na kojima počiva ukupna kakvoća života sadašnjih i budućih generacija uz očuvanje biološke raznolikosti;

- ✓ otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost;
- ✓ ostvarenje predviđenoga gospodarskog rasta;
- ✓ osiguranje integracije u globalno društvo, uz zadržavanje vlastita identiteta.

Ostvarivanje navedenih prioriteta, temeljeno je na sljedećim polazištima:

- voda je temeljni prirodni resurs;
- voda je osnovna životna supstanca i pretpostavka za održanje svih ekosustava;
- pitka voda je živežna namirnica i civilizacijska potreba nužna za život pojedinaca i funkcioniranje društvenih zajednica;
- voda je sirovina i čimbenik proizvodnje u mnogim gospodarskim djelatnostima;
- voda je predmet pojačane brige svih relevantnih europskih i svjetskih institucija, a pravilan odnos prema vodi i vodnom okolišu preduvjet je za uključivanja u željene međunarodne integracije.

Strategija razvoja KD PAG 2016. – 2021. u skladu je sa Strategijom upravljanja vodama jer strateške aktivnosti doprinose ostvarenju prioriteta racionalnog upravljanja prirodnim resursima, očuvanju ekoloških sustava i biološke raznolikosti, otklanjanjem nejednakosti kroz osiguravanje vodoopskrbe svim stanovnicima, ostvarenju gospodarskog rasta te integraciji u globalno društvo.

IV. Usklađenost Strategije razvoja KD PAG s EU strateškim prioritetima

Europska komisija donijela je desetogodišnji strateški dokument razvoja EUROPA 2020, kako bi se unaprijedila ekonomija Europske unije zaključno sa 2020. godinom. Prioriteti dokumenta su pametan, održiv, uključiv rast s većom koordinacijom nacionalne i Europske politike. Europa 2020 naslijedila je Lisabonsku strategiju za razdoblje 2000.-2010.

Budući da EU strategije ne predstavljaju samo formalnost, nego dokument prema kojemu se sav razvoj EU-a usmjerava (financira), za Hrvatsku kao novu članicu važno je stalno imati na umu temeljne odrednice razvoja EU. Strategija Europa 2020. predlaže tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju:

- i. Pametan rast: razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji
- ii. Održiv rast: promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija
- iii. Uključiv rast: njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost.

Strategija razvoja KD PAG 2016. – 2021. Usklađena je s prioritetima dokumenta EUROPA 2020, jer predviđa ulaganja u podizanje kvalitete života, zaštitu okoliša i smanjenje teritorijalnih nejednakosti po pitanju vodoopskrbe i odvodnje.

Mogućnosti financiranja i usklađenost sa strategijama na svim razinama.

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
I FINANCIJE	1	Rast prihoda	1	Obračun kamata i opomena pravnim osobama	Županijska razina: SC 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima	n.p.
			2	Širenje mreže korisnika	Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost	n.p.
	2	Upravljanje troškovima	3	Uvođenje e-računa	Europska razina: Pametan i održiv rast; Županijska razina: SC 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima	OP K&K, OP ZO, MRRFEU
			4	Uvođenje sustava Cloud za nadzor kretanja vozila	Europska razina: Pametan i održiv rast; Županijska razina: SC 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima	OP K&K, OP ZO, MRRFEU
	3.	Financiranje razvoja	5	Priprema, prijava i provedba projekata iz EU fondova	Europska razina: Pametan, održiv i uključiv rast; Županijska razina: SC 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima	OP K&K, OP ZO, MRRFEU

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
II. PARTNERI	4.	Moderna infrastruktura	6	Širenje vodovoda Proboj	Lokalna razina: Nastavak izgradnje vodoopskrbnog sustava Proboj, Sv. Martin; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprjeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			7	Telemetrijski nadzor vodovod - nadogradnja	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima; Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: Pametan, uključiv i održiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU Fond za ruralni razvoj
			8	Telemetrijski nadzor kanalizacija - postavljanje	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima; Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: Pametan, uključiv i održiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			9	Izrada koncepcijskog rješenja za naselja Šimuni i Vlašići	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
II. PARTNERI	4.	Moderna infrastruktura	10	Širenje kanalizacijskog sustava Šimuni i Vlašići - izrada dokumentacije	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			11	Širenje kanalizacijskog sustava Šimuni i Vlašići - provedba projekta	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			12	Rekonstrukcija i širenje kanalizacijskog sustava - izrada dok	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
II. PARTNERI	4.	Moderna infrastruktura	13	Rekonstrukcija i širenje kanalizacijskog sustava - provedba	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			14	Rekonstrukcija i širenje vodovodanog sustava - izrada dok	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			15	Rekonstrukcija i širenje kanalizacijskog sustava - provedba	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nacionalna razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
II. PARTNERI	4.	Moderna infrastruktura	16	Rekonstrukcija dijela magistralnog cjevovod kroz grad Pag	Lokalna razina: Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže Grada Paga te izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda; Žup. razina: STR. CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nac.razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			17	Izgradnje vodospreme u naselju Gorica izrada dokumentacija	Žup. razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nac. razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			18	Izgradnje vodospreme u naselju Gorica izrada provedba	Žup.razina: STRATEŠKI CILJ 4: Unaprijeđenje zaštite okoliša i kvalitete života; Nac.razina: Otklanjanje nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju, pravdu i sigurnost; EU razina: Održiv i uključiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			19	Ucrtavanje katastra vodova - GIS	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima; Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: Pametan, uključiv i održiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj
			20	Izgradnja desalinizatora Vrčići	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima; Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: Pametan, uključiv i održiv rast, APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, Fond za ruralni razvoj

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
III. PROCESI	5.	Moderna organizacija	21	HACCAP norme i certifikati	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima;	OP K&K, OP ZO, MRRFEU Fond za ruralni razvoj
			22	Donošenje pravilnika o internima i eksternim procesima	Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima;	n.p.
			23	Standardi ponašanja, Politika tvrtke, Izrada met.mjerenja rada	Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima;	n.p.

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
III. PROCESI	6.	Napredne tehnologije	24	Nabava opreme, strojeva i alata za rad	Žup. razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, APPRR Fond za ruralni razvoj
			25	Nabava bagera	Žup.razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, APPRR Fond za ruralni razvoj
			26	Nabava cisterne za čišćenje kanalizacije	Žup. razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast APRRR Mjera 7	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, APPRR Fond za ruralni razvoj

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
III. PROCESI	6.	Napredne tehnologije	27	Nabava kamiona	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima APRRR Mjera 7 STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; APRRR Mjera 7 Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, APRRR Fond za ruralni razvoj
			28	Informatizacija tvrtke	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima APRRR Mjera 7 STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; APRRR Mjera 7 Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU, APRRR Fond za ruralni razvoj
	7.	Učinkovit marketing i PR	29	Izrada i provođenje marketing strategija i PR plana aktivnosti	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; APRRR Mjera 7 Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	n.p.

p	N	Specifični ciljevi	#	Projekti/aktivnosti	Usklađenost	Mogućnosti financiranja
IV. KADROVI	8.	Razvoj kadrova	30	Stručni seminari i edukacija zaposlenika	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	OP K&K, OP ZO, MRRFEU
			31	Timski rad - team building aktivnosti	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	n.p.
			32	Evaluacija rada i rasta zaposlenika	Županijska razina: STRATEŠKI CILJ 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva Nacionalna razina: Racionalno upravljanje prirodnim resursima; Europska razina: pametan, održiv i uključiv rast	n.p.

5. POKAZATELJI UČINKA I PROVEDBA STRATEGIJE 2021.

5.1. Institucionalni okvir

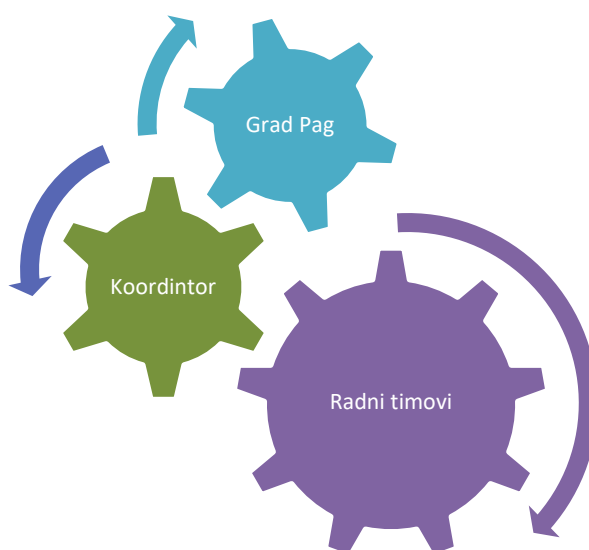
Razvoj grada Paga i podizanje kvalitete života na otoku Pagu proces je koji zahtjeva koordinaciju institucija. Jedna od važnijih institucija u tom procesu je upravo KD Pag sa svojim operativnim i tehničkim kapacitetima obzirom da se radi o društvu koje je zaduženo za opskrbu stanovništva vodom i odvodnju otpadnih voda s ciljem omogućavanja zdravog života. U skladu sa svojim djelatnostima, a s ciljem održivog razvoja grada Paga, Komunalno društvo Pag odredilo je svoj smjer razvoja prema Viziji.

Kako bi se strategije provodila prema zadanom planu, potrebno je mobilizirati i koordinirati razne dionike čija je podrška neminovna u ostvarenju vizije. Kako u fazi izrade strategije tako i u njenoj provedbi moraju sudjelovati *koordinatori i radni tim*.

Zadaci *koordinatora* su: strateško usmjeravanje razvoja, odobravanje razvojnih programa, lobiranje te nadzor provedbe programa i realizacije financijskih sredstava.

Zadatak *radnih timova* je provođenje Plana provedbe aktivnosti. Za kvalitetnu provedbu strategije i izvršenje strateških planova iznimno je važno uključiti što veći broj dionika u radne timove, jer se stvaranjem osjećaja osobne povezanosti sa Strategijom osigurava neupitna podrška i operativnost svakog dionika posebno. Provedbeno tijelo treba biti sastavljeno od osoba koje su aktivno sudjelovale na *radnim skupinama*. Koordinator i radni timovi zaduženi su za aktivno sudjelovanje u provedbi razvoja ključnih područja Strategije te aktivno zalaganje za podršku od strane ostalih dionika.

5.2. Financijski okvir 2016.-2021.

Pregled investicija, timetable projekata

P	N	#	Projekti/aktivnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Vrijednost
I. FINACIJE	1.	1	Obračun kamata i opomena pravnim osobama		10.000					10.000
		2	Širenje mreže korisnika	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	30.000
	2.	3	Uvođenje e-računa						35.000	35.000
		4	Uvođenje sustava Cloud za nadzor kretanja vozila	25.000	25.000					50.000
	3.	5	Priprema, prijava i provedba projekata iz EU fon	70.000	70.000	50.000	50.000	50.000		290.000
II. PARTNERI	4.	6	Širenje vodovoda Proboj	1.750.000	1.750.000					3.500.000
		7	Telemetrijski nadzor vodovod - nadogradnja	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	600.000
		8	Telemetrijski nadzor kanalizacija - postavljanje	120.000	120.000	120.000	120.000			480.000
		9	Izrada koncepta rješenja za naselja Šimuni i Vlašići		65.000					65.000
		10	Izrada dokument. za kanaliz. sustav Šimuni i Vlašići		400.000	400.000				800.000
		11	Širenje kanaliz.sustava u naseljima Šimuni i Vlašići			5.000.000	10.000.000	5.000.000		20.000.000
		12	Rekonstr. i širenje kanaliz. sustava - izrada dok	160.000	70.000	50.000	50.000	50.000	50.000	430.000
		13	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000	1.080.000
		14	Rekon.. i širenje vodovod,sustava - izrada dokum	150.000	150.000	150.000	70.000	70.000	70.000	660.000
		15	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	420.000
		16	Rekonstr. dijela magistralnog cjevovod grad Pag				180.000	180.000		360.000
		17	Izgradanja vodospreme Gorica - izrada dokum.					150.000		150.000
		18	Izgradanja vodospreme Gorica - izrada i provedba					1.500.000		1.500.000
		19	Ucrtavanje katastra vodova - GIS					1.000.000	1.000.000	2.000.000
		20	Izgradnja desalinizatora Vrčići				1.000.000	1.500.000	1.500.000	4.000.000

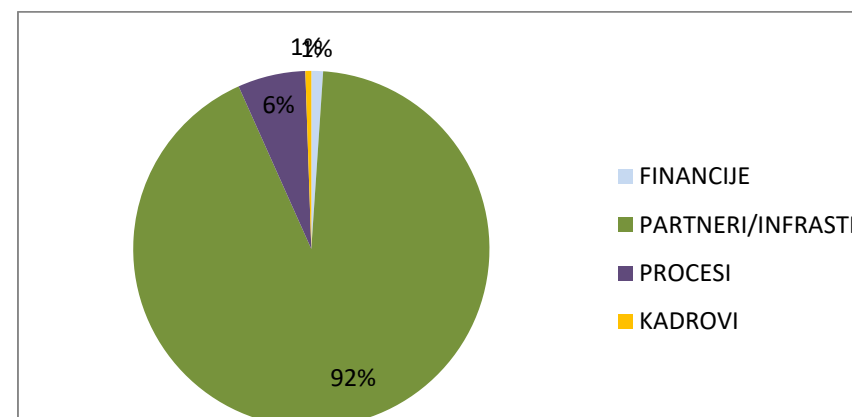
STRATEGIJA RAZVOJA KD PAG

2016.-2021.

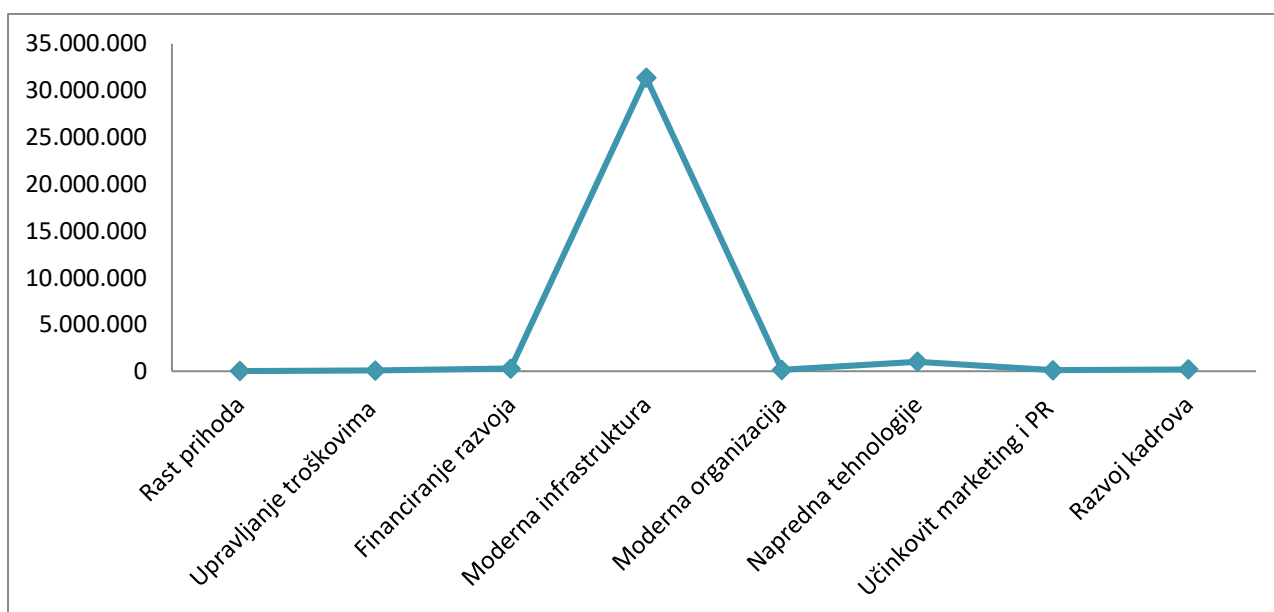
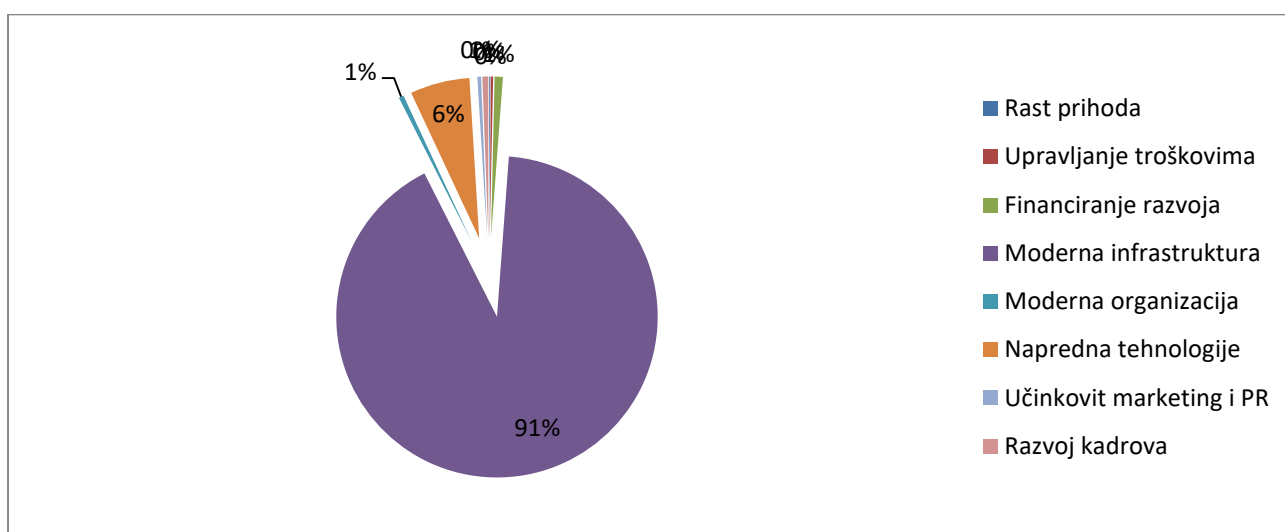
P	N	#	Projekti/aktivnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Vrijednost
III. PROCESI	5.	21	HACCAP norme i certifikati	50.000	15.000	15.000	15.000			95.000
		22	Donošenje pravilnika o procesima		20.000					20.000
		23	Uvođenje politika ponašanja	30.000	15.000	15.000				60.000
	6.	24	Nabava opreme, strojeva i alata za rad	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	300.000
		25	Nabava bagera		500.000					500.000
		26	Nabava cisterne za čišćenje kanalizacije			600.000				600.000
		27	Nabava kamiona				400.000			400.000
		28	Informatizacija tvrtke	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	300.000
	7.	29	Izrada i provođenje marketing strategija i PR	30.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	130.000
IV KADR.	8.	30	Stručni seminari i edukacija zaposlenika	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	110.000
		31	Timski rad - tim building aktivnosti		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	75.000
		32	Evaluacija rada i rasta zaposlenika		5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	25.000

U odnosu na perspektive:

FINANCIJE	415.000	1%
PARTNERI/INFRASTR	36.045.000	92%
PROCESI	2.405.000	6%
KADROVI	210.000	1%
	39.075.000	100,00%

#	CILJ	Ukupni iznos ulaganja do 2021.	%
1	Rast prihoda	40.000	0,11%
2	Upravljanje troškovima	85.000	0,24%
3	Financiranje razvoja	290.000	0,83%
4	Moderna infrastruktura	32.045.000	91,36%
5	Moderna organizacija	175.000	0,50%
6	Napredna tehnologije	2.100.000	5,99%
7	Učinkovit marketing i PR	130.000	0,37%
8	Razvoj kadrova	210.000	0,60%

Načini financiranja

Provedivost strategije do kraja 2021., uz radne timove i ljudske potencijale, najviše će ovisiti o osiguranju financijskih sredstva potrebnih za provedbu mjera. Pribavljanje novca kao i održavanje izvora financiranja za provedbu strategije važan je zadatak za kapacitete društva, ali i prilika za postizanje i održavanje više razine kvalitete života na otoku Pagu.

U zajedničkoj EU regulativi koja određuje korištenje strukturnih fondova, Europska komisija je u Operativnom programu Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. identificirala 11 tematskih ciljeva u okviru kojih svaka država članica odabire investicijske prioritete i definira svoje specifične ciljeve, a od kojih se čak dva cilja odnose na zaštitu okoliša i promicanje učinkovitosti resursa:

- Specifični cilj 6.ii.1. - Poboljšanje javnih vodoopskrbnih sustava sa svrhom osiguranja kvalitete i sigurnosti sustava za vodu za piće
- Specifični cilj 6.ii.2. - Razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sa ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda.

U razdoblju 2014 – 2020, vodnocomunalnom sektoru (specifični ciljevi 6.ii.1. i 6.ii.2) na raspolaganju je 1,05 milijarde eura.

U cilju podizanja kvalitete života te ispunjavanja obveznih standarda Europske Unije vezanih uz gospodarenje vodom potrebna su velika ulaganja u vodnocomunalni sektor. Ulaganja su usmjerena na izgradnju i obnovu vodoopskrbnog sustava, izgradnju i obnovu sustava odvodnje te izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Rok za ispunjenje obveza Direktive o kakvoći voda namijenjenih za ljudsku potrošnju je do kraja 2018. g.

Osim sredstava iz OPK&K komunalnim društvima su na raspolaganju i sredstva Operativnog programa Zaštita okoliša. Operativni program Zaštita okoliša je programski dokument za apsorpciju EU sredstava dodijeljenih Hrvatskoj za provedbu kohezijske politike Europske unije u sektoru zaštite okoliša za razdoblje 2007.-2013., a izrađen je pod koordinacijom Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOI) - Upravljačkog tijela za OPZO, čije je financiranje započelo iz Instrumenta pretpristupne pomoći. (IPA). Nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, nastavljene su aktivnosti OPZO-a započete kroz pretpristupni program pomoći (IPA) u sklopu komponente Regionalni razvoj, ali se pristupilo izmjeni Operativnog programa radi usklađivanja programa s Uredbom Vijeća (EZ) 1083/2006, odnosno odredbama kohezijske politike. Izmjene su se odnosile na ažuriranje teksta operativnog programa te izmjenju financijskog plana kojim je programu dodijeljen dodatni iznos od 149.800.000 eura iz Kohezijskog fonda. Izmijenjeni OPZO je odobren je 6. rujna 2013. Odlukom Europske komisije C(2013) 5646 o izmjeni Odluke C(2007) 5734 o donošenju višegodišnjeg Operativnog programa „Zaštita okoliša“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta pretpristupne pomoći. Strateški cilj vodnog sektora:

Vodno gospodarstvo je obuhvaćeno u okviru OPZO-a kao Prioritet broj 2, a provodi se kroz dvije mjere:

- ✓ uspostava modernih vodoopskrbnih sustava i mreža
- ✓ izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda iz domaćinstava i industrije i poboljšanje kanalizacijske mreže.

Komunalna društva su prihvatljivi korisnici sredstava Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini pri Ministarstvu regionalnog razvoja i EU fondova. Fond je uspostavljen s ciljem povećanja apsorpcije EU sredstava koja su na raspolaganju Republici Hrvatskoj i pridonošenja jačanju konkurentnosti regija i uravnoteženom regionalnom razvoju. Fond predstavlja izravnu pomoć korisnicima u sufinanciranju vlastitih troškova vezanih uz provedbu EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini. Sredstva Fonda su bespovratna i namjenska, a usmjeravaju se projektima sufinanciranim sredstvima europskih strukturnih i investicijskih fondova čiji su nositelji općine, gradovi i županije, odnosno pravne osobe u njihovom većinskom vlasništvu ili suvlasništvu i ustanove čiji su osnivači. Neiskorištena sredstva iz 2015. godine i planirani iznos sredstava u okviru Fonda za 2016. godinu je 135.000.000 kuna.

EPFRR i Program ruralnog razvoja 2014.-2020.⁹

Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) predstavlja jedno od najznačajnijih područja djelovanja institucija Europske unije. Ruralni razvoj, kao drugi stup ZPP financiran je sredstvima **EPFRR** ili **Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj** (eng. EAFRD The European Agricultural Fund for Rural Development).

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju za poljoprivredu i ruralni razvoj dostupna su sredstva iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj za razdoblje 2014. – 2020. Za novo programsko razdoblje Ministarstvo poljoprivrede izradilo je Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.–2020. (u daljnjem tekstu: Program). Program obuhvaća niz mjera i podmjera, koje će omogućiti razvoj svih sektora poljoprivrede, prerađivačko-prehrambene industrije, šumarstva i unaprijediti život u ruralnim područjima.

U svibnju 2015. godine Europska komisija je odobrila Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

Ciljevi programa

- C1)** Poticati konkurentnost poljoprivrede
- C2)** Osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima i klimatskim promjenama
- C3)** Postići uravnotežen teritorijalni razvoj ruralnih područja, uključujući stvaranje i očuvanje radnih mjesta.

Prioriteti programa

- P1.** Promicanje znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima

⁹ Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. može se preuzeti na internet stranici <http://www.mps.hr/ipard/default.aspx?id=129>

P2. Povećanje održivosti poljoprivrednih gospodarstava te konkurentnosti svih vrsta poljoprivrednih djelatnosti u svim regijama, promovirajući pri tome i inovacijske poljoprivredne tehnologije, kao i održivo upravljanje šumama

P3. Promicanje organiziranja lanca prehrane, uključujući preradu i trženje polj. proizvoda, dobrobit životinja te upravljanje rizicima u poljoprivredi

P4. Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava vezanih uz poljoprivredu i šumarstvo

P5. Promicanje učinkovitosti resursa i pomaka prema klimatski elastičnom gospodarstvu s niskom razinom ugljika u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru

P6. Promicanje socijalne uključenosti, smanjenje siromaštva i gospodarski razvoj u ruralnim područjima.

Fokus područje "Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima" provodi se kroz mjere: Mo1, Mo2, Mo7, M19. RH će ulaganjima kroz ove mjere utjecati na razvoj osnovne komunalne, prometne i društvene infrastrukture kao i očuvanje kulturne i prirodne baštine. Time će biti stvoreni preduvjeti za kvalitetan život u ruralnim područjima.

Lokalni razvoj temelji se na uključenosti stanovništva i njihovu odlučivanju o lokalnom razvoju. Lokalno stanovništvo najbolje može odrediti svoje prioritete, kao i odlučiti o načinu na koji će se isti realizirati. Transparentno djelovanje partnerstava pozitivno utječe na lokalni razvoj te je potrebno podići razinu znanja i vještina lokalnih akcijskih grupa za upravljanje partnerstvima.

MJERA 07 „TEMELJNE USLUGE I OBNOVA SELA U RURALNIM PODRUČJIMA“

Pravilnikom o provedbi Mjere 07 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ iz Programa određuje se način i uvjeti provedbe Mjere 07 ¹⁰. U okviru Mjere 07 potpora se dodjeljuje kroz sljedeće podmjere:

a) Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga te planova zaštite i upravljanja koji se odnose na lokalitete Natura 2000. i druga područja visoke prirodne vrijednosti - Podmjera 7.1,

b) Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture, uključujući ulaganja u obnovljive izvore energije i uštedu energije - Podmjera 7.2,

¹⁰ Pravilnik o provedbi Mjere 07 objavljen je u Narodnim novinama 25. veljače 2015. godine (Narodne novine 22/15) i također se nalazi na službenoj stranici Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr).

c) Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu - Podmjera 7.4.

PODMJERA 7.2, operacija 7.2.1. Ulaganja u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda

Korisnici su javni isporučitelji vodnih usluga javne vodoopskrbe ili javne odvodnje.

Prihvatljiva ulaganja su:

- a) građenje javnog sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda,
- b) kupnja i ugradnja opreme za sustav vodoopskrbe, odvodnje i sustav pročišćavanja otpadnih voda uključujući računalni softver do tržišne vrijednosti.

Uvjeti prihvatljivosti:

- a) ulaganja u razvoj sustava javne vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda (isključujući 3. stupanj pročišćavanja ukoliko isto nije zakonska obveza) su prihvatljiva u naselju s najviše 2 000 stanovnika, b) ukoliko se više naselja povezuje sustavom vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, svako naselje mora ispuniti uvjet iz točke a) ovoga stavka, c) korisnik mora osigurati da je ulaganje u funkciji/uporabi uključujući njegovo održavanje i upravljanje najmanje pet godina od dana konačne isplate sredstava, d) ulaganje je prihvatljivo ako je u skladu sa razvojnom dokumentacijom jedinice lokalne samouprave i prostornim planom jedinice lokalne samouprave, e) javni isporučitelji vodnih usluga javne vodoopskrbe ili javne odvodnje dužni su uz Zahtjev za potporu priložiti izjavu gradskog / općinskog vijeća / gradske skupštine grada Zagreba o suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave, f) provedba ulaganja od dana izdavanja Odluke o dodjeli sredstava do dana podnošenja posljednjeg Zahtjeva za isplatu može trajati najduže do 36 mjeseci.

5.3. Plan provedbe 2016.-2021.

P	#	Projekti/aktivnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
I	1	Obračun kamata i opomena pravnim osobama						
FINANCIJE	2	Širenje mreže korisnika						
	3	Uvođenje e-računa						
	4	Uvođenje sustava Cloud za nadzor kretanja vozila						
	5	Priprema, prijava i provedba projekata iz EU fondova						
II	6	Širenje vodovoda Proboj						
PARTNERI	7	Telemetrijski nadzor vodovod - nadogradnja						
	8	Telemetrijski nadzor kanalizacija - postavljanje						
	9	Izrada koncepcijskog rješenja za naselja Šimuni i Vlašići						
	10	Izrada dokumentacije za kanalizacijski sustav u naseljima Šimuni i Vlašići						
	11	Širenje kanalizacijskog sustava u naseljima Šimuni i Vlašići						
	12	Rekonstr. i širenje kanalizacijskog sustava - izrada dok						
	13	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba						
	14	Rekonstr. i širenje vodovodnog sustava - izrada dokum						
	15	Rekonstrukcija i širenje kanaliz.sustava - provedba						
	16	Rekonstr. dijela magistralnog cjevovod kroz grad Pag						
	17	Izgradanja vodospreme u naselju Gorica - izrada dokum.						
	18	Izgradanja vodospreme u nas. Gorica - izrada i provedba						
	19	Ucrtavanje katastra vodova - GIS						
	20	Izgradnja desalinizatora Vrčići						
III	21	HACCAP norme i certifikati						
PR OC ES	22	Donošenje pravilnika o internima i ekster. procesima						

STRATEGIJA RAZVOJA KD PAG

2016.-2021.

	23	Uvođenje politika ponašanja: Standardi ponašanja, Izrada metodologije mjerenja rada - Benchmarking						
	24	Nabava opreme, strojeva i alata za rad						
	25	Nabava bagera						
	26	Nabava cisterne za čišćenje kanalizacije						
	27	Nabava kamiona						
	28	Informatizacija tvrtke						
	29	Izrada i provođenje marketing strategija i PR plana aktivnosti						
KADR IV	30	Stručni seminari i edukacija zaposlenika						
KADR .	31	Timski rad - team building aktivnosti						
	32	Evaluacija rada i rasta zaposlenika						

5.4. Organizacijska struktura, upravljanje, mjerenje

Organizacijska struktura za provedbu strategije

Strategija razvoja KD Pag je proces koji zahtjeva koordiniranost timova u procesu provedbe. Strategiju razvoja usvaja Uprava kao službeni dokument društva.

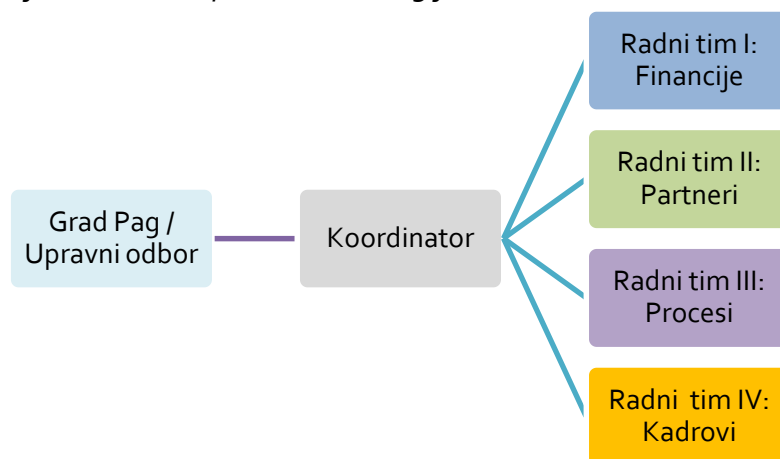
Predsjednica uprave društva – direktorica predstavlja vlasnika i zadužena je za provedbu strategije.

Za učinkovito provođenje Strategije potrebno je:

- Imenovati koordinatora
- imenovati članove radnih timova za provedbu strategije
- osigurava resurse potrebne za provedbu strategije, prema Planu provedbe aktivnosti strategije
- usklađuje aktivnosti ostalih dionika u provedbi definiranih mjera i projekata
- provodi nadzor nad provedbom mjera i projekata
- izvještavati sve relevantne o provedbi Strategije (Grad Pag, Nadzorni odbor i slično).

U obavljanju tih poslova, KD Pag i e održavati redovite kontakte i suradnju s ostalim dionicima iz javnog, privatnog i civilnog sektora, a posebice s onim ustanovama i organizacijama kojima su dodijeljene uloge i odgovornosti u provedbi strategije.

Grafikon: Organizacijska shema za provedbu strategije

Koordinator i radni timovi

Kako bi se strategije provodila prema zadanom planu, potrebno je mobilizirati i koordinirati razne dionike čija je podrška neminovna u ostvarenju vizije. Kako u fazi izrade strategije tako i u njejoj provedbi moraju sudjelovati *koordinator i radni tim*.

Zadaci *koordinatora* su: strateško usmjeravanje razvoja, odobravanje razvojnih programa, lobiranje te nadzor provedbe programa i realizacije financijskih sredstava.

Zadatak *radnih timova* je provođenje Plana provedbe aktivnosti. Za kvalitetnu provedbu strategije i izvršenje strateških planova iznimno je važno uključiti što veći broj dionika u radne

timove, jer se stvaranjem osjećaja osobne povezanosti sa Strategijom osigurava neupitna podrška i operativnost svakog dionika posebno. Provedbeno tijelo treba biti sastavljeno od osoba koje su aktivno sudjelovale na *radnim skupinama*. Koordinator i radni timovi zaduženi su za aktivno sudjelovanje u provedbi razvoja ključnih područja Strategije te aktivno zalaganje za podršku od strane ostalih dionika.

Praćenje provedbe

Provedba strategije podrazumijeva uspostavu sustava za praćenje i vrednovanje postignutoga. Temelj za praćenje uspješnosti provedbe strategije su zadani indikatori učinka, te indikatori niže razine (materijalni i projektni) koje će trebati utvrditi detaljnim akcijskim planovima.

Također, praćenje podrazumijeva da se na vrijeme identificiraju svi probleme kako bi se omogućila pravodobna prilagodba aktivnosti i projekata u odnosu na novonastale okolnosti.

Radi olakšanog praćenja provedbe strategije koristit će se formirana baza projekata, te plan provedbe prema godinama.

Definirane točke provjere osigurat će kontinuirano praćenje projektnih aktivnosti i ocjenjivanje, te izvještavanje radnih timova.

Praćenje provedbe pretpostavlja kontinuirano procjenjivanje strategije i njezine provedbe, odnosno provedbe svih navedenih ključnih aktivnosti i strateških projekata u odnosu na dogovoreni plan provedbe, potrebne ljudske, financijske i materijalne resurse, infrastrukturu nužnu za provedbu. Praćenje provedbe projekta osigurava koordinatorsku, gradsku i Nadzornom odboru, kao i svim drugim zainteresiranim stranama kontinuirane povratne informacije o provedbi strategije

5.5. Marketinške aktivnosti i PR

Marketing je jedno od najvažnijih područja na koje tvrtka KD Pag mora usmjeriti pozornost kako bi provela zacrtanu strategiju te ostvarila strateške ciljeve na tržištu. Stoga se i SC 7. odnosi na izradu marketing strategije i PR procedura. Marketing strategija ili marketinški plan donijet će precizno

Poslovanje na marketinškim načelima znači poslovati na način da se zadovolje potrošači i ostvari dobit što su dva dugoročna cilja svakog poduzeća. Međutim, da bi se u tome uspjelo u ovoj se koncepciji ponajprije žele ustanoviti potrebe potrošača na tržištu, njihove želje, namjere i očekivanja u vezi s proizvodima, te temeljem dobivenih informacija, donijeti odluke kako će se zadovoljiti identificirane potrebe, s kojim proizvodima i uslugama,

Budući je riječ o specifičnosti tržišta KD Pag gdje tvrtka posluje prema zakonskoj regulativi, u području cijene i prostora nije moguće raditi promjene, no moguće je unaprijediti ostale aspekte marketinškog miksa to su distribucija i promocije. Nadalje, osuvremenjivanjem tehnologije i zadovoljenjem propisanih standarda, te inovacijama u dijelu pristupa korisnicima moguće je unaprijediti poslovanje.

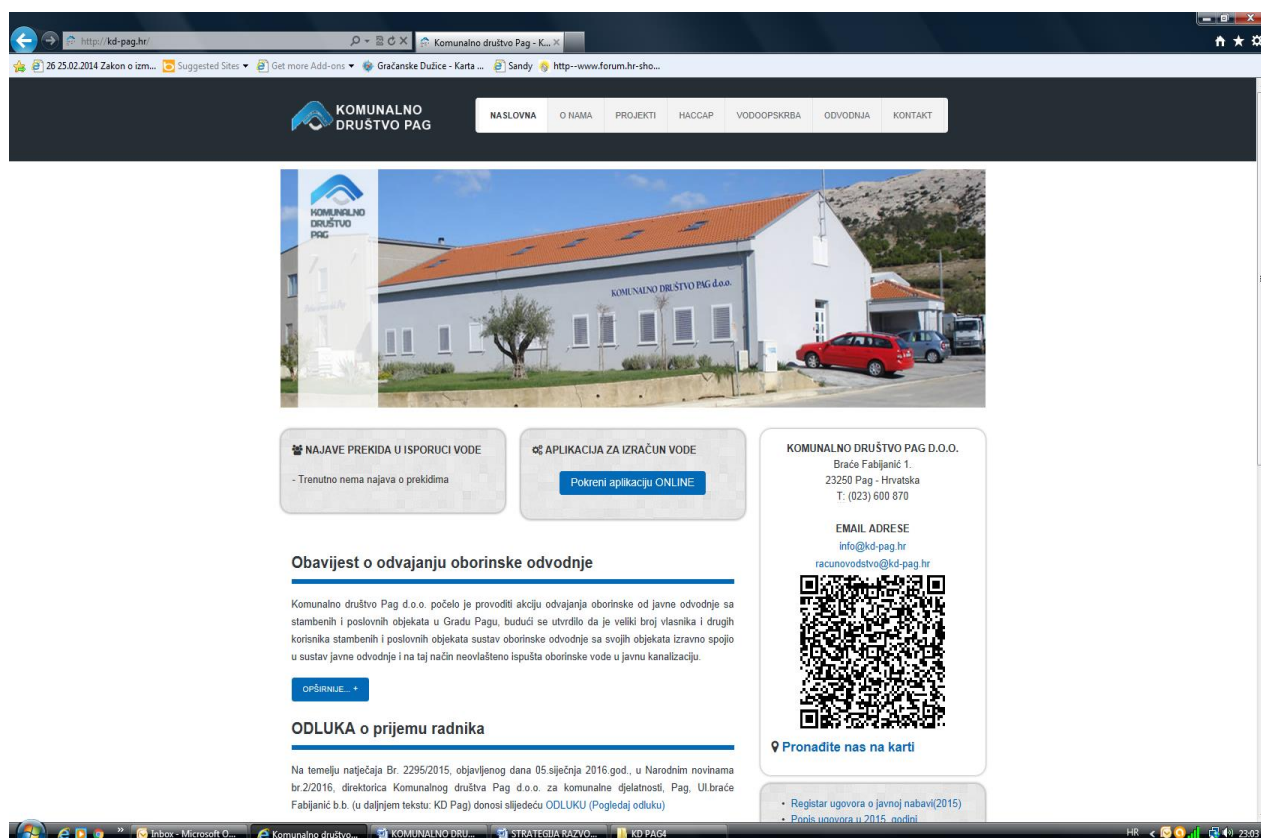
Grafikon: Marketinški alati

Odnosi s javnošću (eng. Public Relations - PR) predstavljaju upravljane komunikacije KD Pag s njezinim zainteresiranim javnostima. Cilj odnosa s javnošću je njegovanje odnosa s svim dionicima iz okruženja KD Pag, tržišnog i socijalnog, radi pridobivanja potpore strateškim aktivnostima te izgradnje povjerenja i ugleda (reputacije). Odnosi s javnošću društvena su znanost koja analizira trendove, predviđa njihove posljedice, savjetuje menadžment tvrtke te provodi planirane programe akcija sa svrhom da služe općinskom i javnom interesu. PR služi

za planiranje, uspostavljanje i održavanje „dobrog glasa“ i doprinosi međusobnom razumijevanju između Općine i zainteresirane javnosti.

U KD Pag trenutno ne postoje propisane procedure i jasni standardi komunikacije s javnošću, već se komunikacija odvija putem internetske stranice <http://kd-pag.hr/> na kojoj se oglašavaju informacije o poslovanju KD Pag.

Slika: Web stranica KD Pag

Za potrebe planske komunikacije nužno je uspostaviti redovitu, raznovrsnu, formalnu i neformalnu komunikaciju KD Pag sa okruženjem, i to prilagođeno određenima grupama primatelja informacija, odnosno zainteresiranim stranama. Postoji više vrsta komunikacije, koja ponekad može biti ista ili različita, ovisno od primatelja.

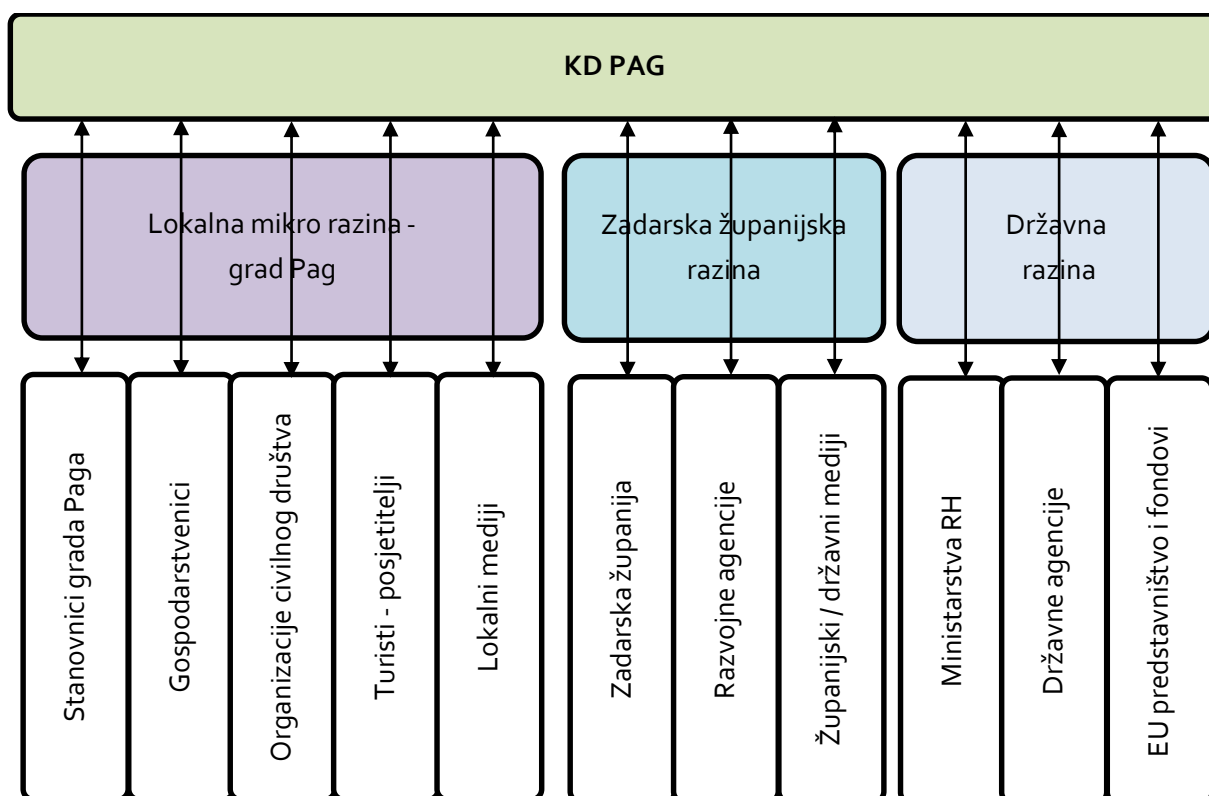

Grafikon: Komunikacijske razine i okruženje

Grafikon: Marketinško okruženje

Grafikon: Razine i vrste komunikacije, grupe zainteresiranih javnosti, smjerovi komunikacije

Lobiranje (eng. lobbying) označava način zastupanja interesa u politici, u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti te utjecaj kroz osobne kontakte na javno mnijenje preko medija. Primjerice JLS, sindikati, nevladine organizacije i druge udruge kao i veće tvrtke koriste svoj

utjecaj na donošenje specifičnih zakona koju su u njihovom interesu. Lobiranje je metoda utjecaja na donositelje odluka i procese donošenja odluka uz određenu strategiju.

Za KD Pag, lobiranje znači prije svega sustavno usmjeravanje pažnje JLS na sebe, svoje razvojne smjernice i prepreke, kako bi se na razinama „izborila“ za svoje mjesto u političkoj javnosti te boljoj poziciji pri raspodijeli sredstava, zagovaranju socijalnih, ekoloških tema koje su od velike važnosti, gospodarskih okolnosti, poreza i nameta, razvoja infrastrukture, i tome slično sl.

Rezultat učinkovitog lobiranja je, ponajprije, jasnije prepoznavanje važnosti razvojnih projekata KD Pag u političkom, gospodarskom i civilnom životu otoka Paga a tako i Županije te RH, što bi trebalo uroditi učinkovitijem financiranju projekata, iznalaženju načina za rješavanje prepreka razvojnim procesima u gradu Pagu te održivom razvoju u cjelini.

Preporuke za PR i lobiranje

Kako bi se unaprijedila komunikacija s javnostima potrebno je propisati procedure i redovito izvještavati javnosti o djelovanju Općine, donijeti marketing i PR plan na godišnjoj razini, izvještavati o tekućim i budućim projektima, dostignutim rezultatima i svim informacijama relevantnim za općinu, poglavito za stanovnike općine.

Komunikacijski alati koji mogu poslužiti u osmišljavanju marketing i PR plana su:

- ❖ On-line marketing
- ❖ E-mail marketing (newsletteri)
- ❖ Internet stranica, portali
- ❖ Strategije (marketing strategija, strategija razvoja)
- ❖ Učinkovita analiza (SWOT, PEST)
- ❖ Društvene mreže (Facebook, Twitter, LinkedIn)
- ❖ Umrežavanja i partnerstva (lokalna, nacionalna, kros sektorska, horizontalna i vertikalna).

Slika: Alati PR aktivnosti

Postojeći i mogući kanali komunikacije:

- ❖ Poštom pri dostavi računa
- ❖ Internetska stranica KD Pag
- ❖ E-mail, newsletter, službeni glasnik
- ❖ Javna predstavljanja projekata KD Pag, okrugli stolovi, javna društvena okupljanja
- ❖ Javna glasila, mediji (TV, radio, novine, društvene mreže)

Što se tiče lobiranja, prilikom izrade ovog dokumenta, registrirana su redovita lobiranja direktorice tvrtke na sljedećim razinama:

- Na nivou grada Paga
- Na županijskom nivou
- Sa sektorskim ministarstvima i agencijama (Ministarstvo poljoprivrede, MRRIFEU, APPRRR)
- Sa državnim tvrtkama (Hrvatske vode)
- Sa konzultantima
- Sa razvojnom agencijom ZARA.

Preporuka je nastaviti sa započetim aktivnostima, s uputom za brzo donošenje marketing plana ili strategije, kao i PR procedura, te korištenje istih na tjednoj, mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj razini prema potrebi.

Također u marketing strategiji osmisliti različite alternativne načine promocije društveno odgovornog poslovanja tvrtke, promocije ispravnog odnosa prema okolišu, zdravim navikama, i sl., kao što su primjerice nagradne igre, tematski dani, okrugli stolovi, i tome slično.

6. ZAKLJUČAK

Kao ključni dokument razvoja društva, Strategija razvoja KD Pag 2016.-2021. propisuje način korištenja resursa KD Pag kako bi se iskoristile prednosti i stvorili preduvjeti za stvaranje željenih učinaka, odnosno, ostvarenje unaprijed zadanih ciljeva. Dokument je rezultat predanog rada članova radnih skupina, obrade i analize svih relevantnih podataka, a temeljen je na suradnji i partnerstvu između ključnih dionika.

Strategija sadržava niz potrebnih mjera koje su uvjet daljnjeg razvoja društva KD Pag, oko kojih su se usuglasili svi sudionici u izradi Strategije, putem radnih grupa, kako bi zajednički definirali razvojni smjer i strateške ciljeve.

Izrada Strategije trajala je šest (6) mjeseci, te je kroz provedenu analizu postavljen temelj budućeg razvoja, identificirana su i obrađena 31 razvojna projekta koji su zalag budućeg razvoja društva.

Jedan od ključnih preduvjeta u donošenju ovog dokumenta je i spoznaja kako se tijekom izrade Strategije postigao sporazum o važnosti planiranja, te je podignuta razina svijesti o razvojnim potrebama i ograničenjima s kojim je KD Pag suočen. U Strategiji su identificirani ključni razvojni pravci, te se uspostavila uspješna komunikaciju između svih ključnih dionika. Ta činjenica poslužiti će kako bi se sastavili učinkoviti provedbeni timovi za provedbu strategije.

Zaključno, krajnja svrha cijelog procesa strateškog planiranja i izrade Strategije je osigurati višu kvalitetu poslovanja, što znači unaprijediti sve ključne procese i infrastrukturu društva, podići razinu gospodarske konkurentnosti, očuvati okoliš, odnosno razvijati se i poslovati prema načelima održivog razvoja. Za ostvarenje Strategije potrebno je kontinuirano i fokusirano raditi na stvaranju poslovnih prilika i odgovornog okruženja, koje će zasigurno rezultirati većom kvalitetom rada, a posljedično i kvalitetom života korisnika KD Pag, smanjenjem troškova i sl.

Najveći izazov pred vodstvom društva je kako da sve zacrtane ciljeve razvoja ostvare zajednički i u planiranom roku, te kako da iznađe sredstva putem državnih i EU institucija za financiranje ključnih projekata. Ukratko, najveći izazov biti će kako da planirana vizija razvoja KD Pag 2021. godine postane stvarnost, implementirani projekti referenca, a dostignuti rezultati podloga za kvalitetan rad svakog djelatnika društva i ključnih partnera.

U Pagu, prosinca 2015.